Індекс 74393

Мал. С. ГЕРАСИМЧУКА

— Значить, домовилися: за столом більше пафосу, більше тостів на честь жінок!

Мал. М. ЛИТВИНА

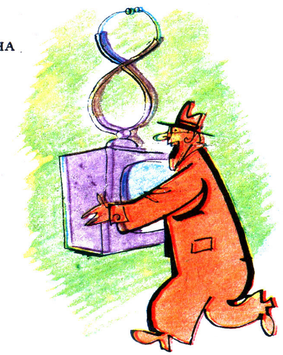

Без слів.

Мал. Й. КОГАНА

— Із квітів, на жаль, більше нічого не було...

Мал. В. ГОРБАЧОВА

— Ти ж сама сказала, що треба помити двері...

ПІСЛЯ СВЯТА

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

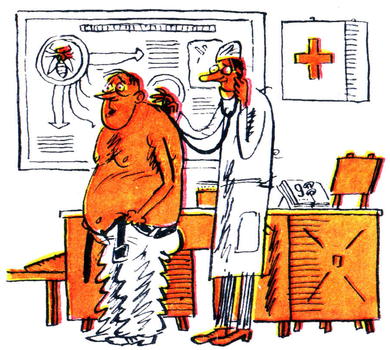

— У вас виснаження нервової системи і занепад сил.
— Це я вчора, видно, перестарався, бо цілий день прибирав, готував...

Мал. О. МОНАСТИРСЬКОГО

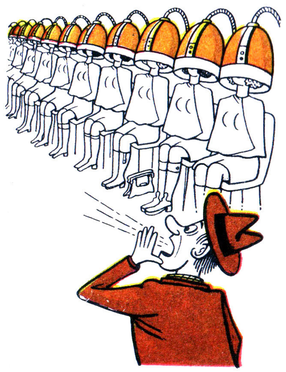

— Галю! Аго-в!

Мал. І. АЛЕКСАНДРОВИЧА

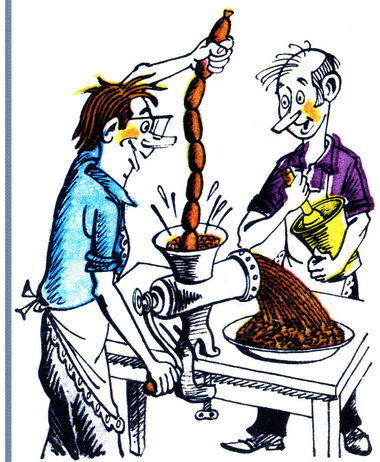

— Що це ти, Петре, робиш?
— Котлети любительські.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

— Що ви подарували бабусі, що вона так зраділа?
— Вирішили тебе від неї забрати на свято!

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

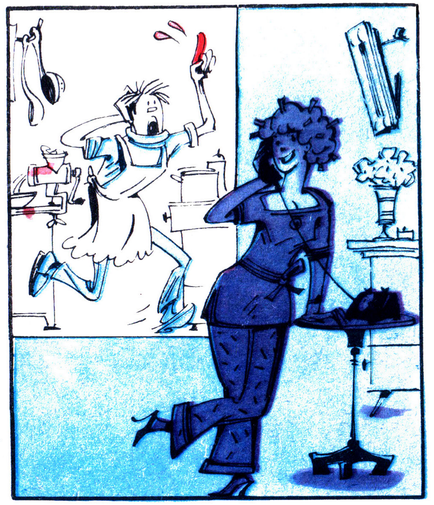

— Пробач, кладу трубку, бо щось там чоловік мій розкапризувався.

БЕРЕЗЕНЬ
1977
Київ

Виходить з січня 1927 р.
№ 5 (999)
Ціна номера 20 коп.

БЕРЕЗЕНЬ

Мал. В. ШИРЯЄВА

— Миколо, приготуй нам що-небудь закусити!

Мал. В. ГЛИВЕНКА

— А який розмір плаття носить ваша дружина?
— Не знаю, я їй на Восьме березня завжди духи купував.

НАШІ КРАЩІ ЛЮДИ ТРУДЯЩІ

Ніна Степанівна САБАДАШ — лауреат премії імені Ленінського комсомолу, делегат XXV з'їзду КПРС, ланкова комсомольсько-молодіжної ланки буряководів колгоспу імені Кірова Чемеровецького району Хмельницької області. Минулого року ланка виростила на кожному гектарі по 600 центнерів цукрових буряків.

Чи ж маленька то вага — по шістсот центнерів з га? Каже Ніна: — Ось візьму й не таку ще підійму — із комсомолятами, славними дівчатами!

perec-ua.

perec-ua.

Ольга Микитівна ІПАТЕНКО — Герой Соціалістичної Праці, делегат XXV з'їзду КПРС, бригадир малярів будівельно-монтажного управління «Житлобуд» комбінату «Кременчукбуд» на Полтавщині.

Такі вона вже чари знає, і молодь чарам тим навчає: щоб інтер'єр у домі кожнім та був би витвором художнім!

Меланія Іллівна КИСЕЛЬОВА — Герой Соціалістичної Праці, делегат XXV з'їзду КП України, доярка держплемзаводу «Червоний шахтар» Криворізького району Дніпропетровської області. Протягом останніх років надоює по 5 тисяч літрів молока від корови.

В Подніпров'ї знову й знову слава йде про Кисельову: і дорослі, й малюки їй вклоняються, із молочної ріки напиваються!

Дружні шаржі А. АРУТЮНЯНЦА
Текст В. БОЙКА

РЕПОРТАЖ З МАТРІАРХАТУ

ФЕЙЛЕТОН-УСМІШКА

Г. С. Сіра

Не секрет, що переважна більшість чоловіків вважає, ніби епоха матріархату — це найпохмуріша сторінка в історії людства. Легко здогадатися, звідки походить така оцінка. Адже основна чоловіча маса нічого толком не знає про ту сторінку. Вся інформація сплюснута в лаконічне: «Усе тоді було навпаки».

Недавно я побував у Ямпільському районі на Вінниччині. Або ще точніше — у радгоспі імені Суворова. Більша частина середнього керівного складу господарства — жінки. І над обома цими частинами, більшою і меншою, поставлена також жінка — директор Галина Степанівна Сіра.

Хіба це вам не матріархат — з тієї точки зору, хто ким керує? І все ж, незважаючи на цю, для декого, здавалось би, прикру обставину, найперше, що я почув, ступивши на землю радгоспу, була пісня. Співав чоловік на прізвище Богач. По тому, як він виводив колінця, відразу було чутно: не з-під батога співав, а від натхнення.

Василеві Богачу дружно (і охоче) підтягувало з десяток чоловіків. Та ще як підтягували! Ну, прямо-таки ямпільські соловейки!

Люди мені не дадуть збрехати. Бо співаків з радгоспу імені Суворова чув не тільки я, чули не тільки ті, хто в радгоспний клуб ходить, і навіть не самі завсідники районного Будинку культури. Не дадуть мені збрехати жителі Вінниці, куди самодіяльні артисти приїздили на огляди творчості і де їх захоплено оглядали й слухали. Отак-то воно. Чоловік, котрий перебуває під гнітом жіночого каблука, так не заспіває. Це точно.

До речі, про каблук. Своє інтерв'ю з Василем Богачем, радгоспним виконробом, я й почав із згадки про цю деталь, за якою схована ахілесова п'ята кожного слабохарактерного мужчини.

— А не боїтеся ви, — питаю, — що радгоспне жіноцтво, скориставшись своїми командними висотами у виробничій сфері, спробує перекласти на ваші плечі ще й домашні турботи?

— Що саме? — уточнив співрозмовник.

— Ну, приміром, кухонні справи?

— А навіщо? — здивувався Василь Богач. — У радгоспі є їдальня, де можна смачно і дешево пообідати.

— А цього не боїтеся? — допитувався я і зробив вигляд, ніби колишу немовля.

— А навіщо? — знову здивувався Богач. — У радгоспі є прекрасний дитячий садок «Черешенька».

Я почав утрачати терпіння. Запитував коротко:

— Прати?

— Є прекрасна пральня, — коротко відповідає мені співрозмовник.

— Купатися?

— Є прекрасна баня.

— А коли ви неодружений і не маєте даху над головою?

— Є прекрасний гуртожиток з їдальнею.

Це була його остання коротка відповідь. Бо на підступне запитання, як марнуєте час, Василь хоч і намагався відповісти лаконічно, але на папері воно все одно зайняло чимало місця. Виявляється, що час тут не марнують, як деінде, а культурно й змістовно проводять:

на спортивних майданчиках чи в спортивних секціях;

у танцювальних гуртках, гуртках духових інструментів, в'язання;

беручи участь у радгоспних конкурсах вишивок, різьблення по дереву, у виставках кімнатних і городніх квітів.

А ще ось-ось відчинить двері дуже красивий (навіть за сучасними нормами) Палац культури з прекрасним кінозалом, кімнатою щастя, де урочисто реєструватимуться шлюби і народження, і багато іншого.

Я навмисне не згадував про економіку радгоспу. Бо ж і малий розуміє, що така турбота тільки на міцному фінансовому фундаменті може триматися. І він має рацію. У радгоспі імені Суворова і сади родять щедро, і корови добре дояться, і свині швидко ростуть.

Одне слово, матріархат, який я побачив, — штука дуже непогана.

Володимир БОНДАРЕНКО.

Вінницька область.

УКАЗ
ПРЕЗИДІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ СРСР

Про нагородження українського республіканського журналу «Перець» орденом «Знак Пошани»

За заслуги в розвитку політичної сатири і плодотворну роботу по комуністичному вихованню трудящих нагородити УКРАЇНСЬКИЙ РЕСПУБЛІКАНСЬКИЙ ЖУРНАЛ «ПЕРЕЦЬ» орденом «ЗНАК ПОШАНИ».

Голова Президії Верховної Ради СРСР М. ПІДГОРНИЙ.

Секретар Президії Верховної Ради СРСР М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль, 21 січня 1977 р.

СЕРЕД ДІТЕЙ

—Ти чому, Оленко, нині
То лежиш у ліжку,
То вмикаєш телевізор,
То гортаєш книжку;
А Володя — братик менший —
В маминім халаті
Миє посуд... Борщ готує...
Підмітає в хаті?..
Усміхнулася Оленка:
— Не журіться братом:
Він сьогодні — в ролі мами,
А я — стала татом.

Василь КОХАН.

с. Міжгір'я на Закарпатті.

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

— Івана Івановича зняли.
— Ех, шкода! А я саме збирався покритикувати його на зборах...

КОЛИ РОЗКВІТАЄ... ЛИПА

(Записки не натураліста)

13 січня. Сьогодні прибув у Тиврів. Сніг, хурделиця, а біля пивзаводу розквітла липа. Не стримався, завітав до директора Павла Федоровича Маколкіна. У кабінеті він сидів не один — з головбухом Борисом Бенедиктовичем Шведюком.

Товариші сиділи і потіли над якимись паперами. Краєчком ока помітив: «План по продуктивності праці».

Я глянув на цифри. Там, як завжди, стояло: «виконання 101, 101,3%».

Про цифри не сказав нічого, а тільки запитав:

— Чому у вас на заводі завжди розквітає липа?

Головбух страшенно почервонів, а директор промовив:

— Це незвичайне явище учені пояснюють теплопровідністю.

14 січня. Ранок. Приїхав у Сутиски. Тут теж розквітає липа. У сільському споживчому товаристві. Завітав до голови ССТ П. С. Москалюка. Він сидів з Галиною Архипівною Діденко — бухгалтером.

— Вас, мабуть, цікавлять плани? — запитали вони мене.

— Ні. Мене цікавить липа,— відповів я.

Товариші поблідли, але цифри... цифри на їхніх звітах раптом стали червоними. Ще одне загадкове явище в природі.

14 січня. Полудень. — Як пояснити це явище? — поцікавився я в голови правління Тиврівської райспоживспілки І. С. Клочака і головбуха В. Д. Криворука.

— Що розквітає липа? — перепитав І. С. Клочак.

— Ні. Що цифри червоніють, а люди бліднуть?

— Де саме?

— У Сутиському сільському споживчому товаристві, у Тиврівському... Там розквітає липа... Голова Гальчинський...

— Пробачте, — перебив мене І. С. Клочак. — Мені зараз ніколи. Ми цим товаришам за звітний період якраз видаємо премії.

— Але у них...

Він мене більше не слухав. Просив відкласти це питання на завтра.

15 січня. Виїхав у колгосп імені Свердлова. У Тиврівському районі якесь чудо. І в селі Ворошилівці розквітла липа.

Я поцікавився, чи не зацвіла раптом у колгоспі пшениця.

— Ні, — відповів головбух В. І. Яремчук і почервонів.

Дивно. У звітах була справна цифра. На відгодівлю курей списано понад 15 тонн пшениці. Але колгоспні кури тієї пшениці так і не побачили. Ще одне загадкове явище.

18 січня. Йду в Тиврівський райвиконком. Дуже хочеться поділитися з товаришами своїми спостереженнями. Голови райвиконкому не було. Заступника теж. Завітав до секретаря райвиконкому Г. О. Сташенко. Запросив і головбуха Г. В. Чехову.

— Товариші, — розпочав я. — Чи знаєте ви, як густо і рясно у Тиврівському районі розквітає липа?

— А ви що, натураліст?

— Ні, я ревізор. Мене цікавить липа не та, що росте, а та, що розквітає на папері: у звітах, відомостях, актах.

— А при чому тут ми? — вигукнули дуетом Галина Олександрівна і Ганна Володимирівна.

— А при тому, що ви, коли їдете у службове відрядження, то берете одразу по два командировочних посвідчення, відмічаєте одночасно їх у різних установах Вінниці і... виходить, що ви одержуєте подвійні командировочні за одне й те ж відрядження!

Вони замовкли. Вийшла німа сцена, як у «Ревізорі».

Ні Галина Олександрівна, ні Ганна Володимирівна так нічого і не сказали, але я подумав: «Однак хтось же за всіх них сказати мусить?»

19 січня. По дорозі до Вінниці весь час сам себе запитував: «Коли ж розквітає липа?»... Відповідь була одна: «Тоді, коли у районі процвітає безконтрольність».

Іван ЧОРНОГАЛ.

Вінницька область.

ГУМОРЕСКА

Коли Степан Петрович Буряченко повертався додому, він нутром відчував, що розмови з дружиною йому не уникнути. І справді, не встиг Степан Петрович зачинити за собою двері, як у прихожій спалахнуло світло, і він уздрів свою ненаглядну, якої вже не бачив два дні.

— З'явився, красунчику! Де це тебе чорти носять?!

— Мене, Оленько, ніхто не носить, бачиш — сам прийшов.

— Знову товариші по школі?

— Що, вже внесли у вуха? Між іншим, Ігоря Новиченка зустрів. А мені з ним якраз одну справу треба було обговорити.

— Знаю я твої справи!.. Ну, зустрів, далі що?

— Та пішли до нього. Засиділися, заговорились допізна. Іти додому не було сенсу.

— Ясна річ, ти просто не дійшов би. Либонь, і Клава була.

— Та ти що?!

— Тоді Марина! Точно, її помада. Ти взагалі тямиш, що робиш?

— А що, хіба ж я такий уже недотепа? Он Овсій завжди каже, що я метикую за трьох!

— На трьох ти метикуєш, більш нічого. Ну, позавчора — добре. А вчора де був?

— Наш завідувач, Гаврило Іванович, запропонував швиденько «пульку» записати. Я знаю, що ти будеш не дуже задоволена, але ж не міг відмовитися.

— Ще б пак, чого ж мені радіти? Ти знаєш, що в тебе син росте? За ним догляд та й догляд потрібен. Того й чекай, під поганий вплив потрапить. Ти хоч уявляєш, у якому він класі?

— Певно, уже в четвертому?

— У другому.

— Що, на другий рік залишився?

— Він і повинен бути у другому. Але залишиться на другий рік, це точно. З усіх предметів — двійки. Тільки поведінка задовільна. Ти б краще вихованням дитини зайнявся, ніж вештатися чортзна-де. А то син росте, як безпритульний. Начебто у нього батька немає!

— Я, Оленько, за нього візьмусь. У неділю на іподром не піду, виховувати буду. Ух, як я його виховаю! Ух, що я з нього зроблю! Хай начувається...

Геннадій КОСТОВЕЦЬКИЙ,
Олег ПОПОВ.

Життя і спорт

Мал. С. ГЕРАСИМЧУКА

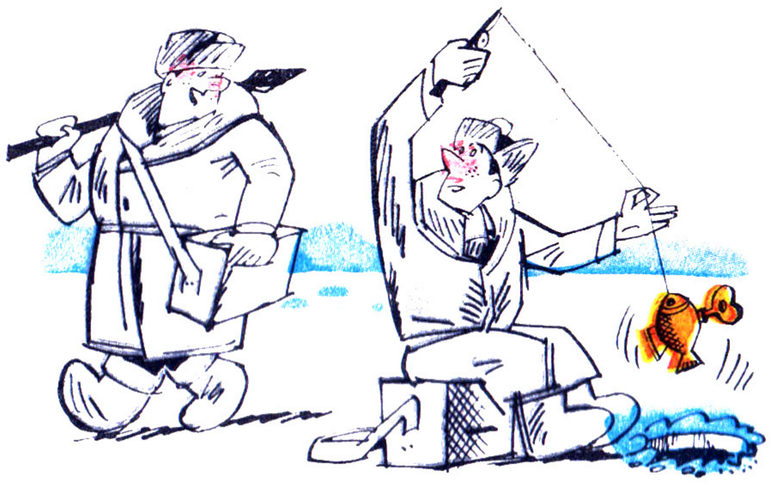

— Я ж тобі казав: не лови риби біля піонерського табору!..

Мал. В. ГЛИВЕНКА

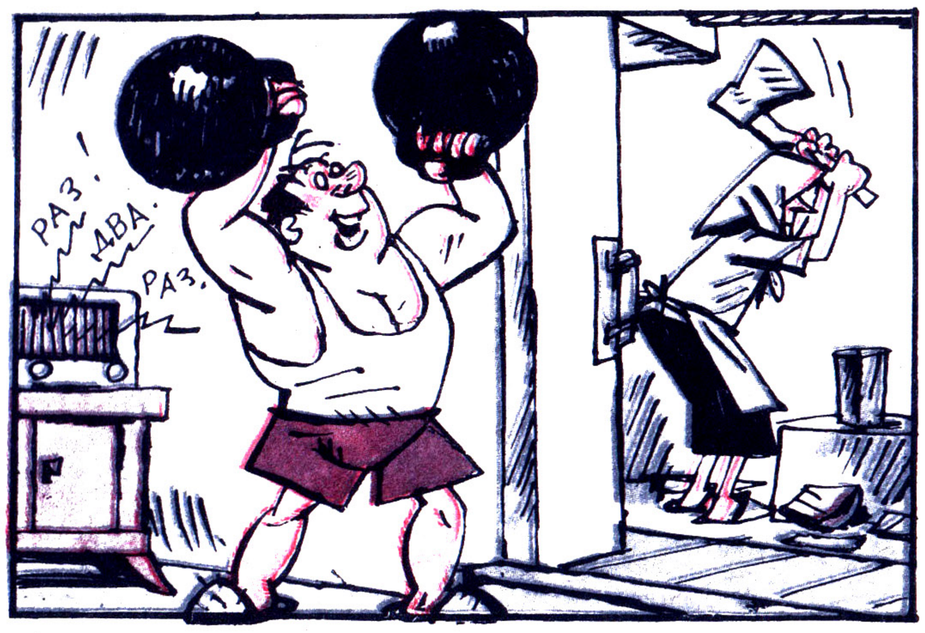

— Якщо хочеш бути здоровим...

Мал. В. ГОРБАЧОВА

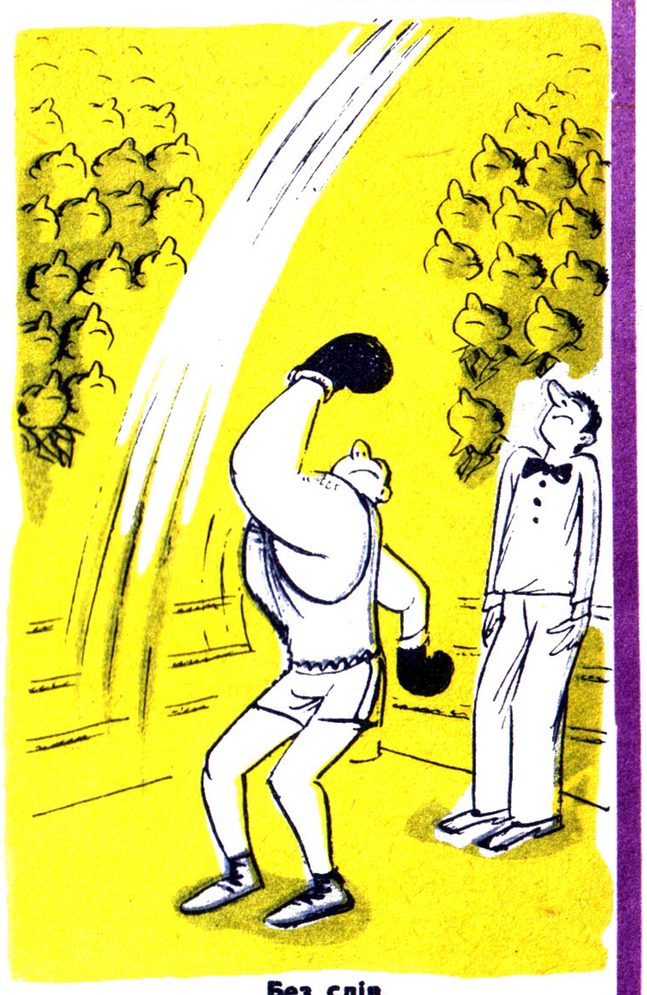

Без слів.

Мал. О. МОНАСТИРСЬКОГО

Без слів.

Мал. Р. САХАЛТУЄВА

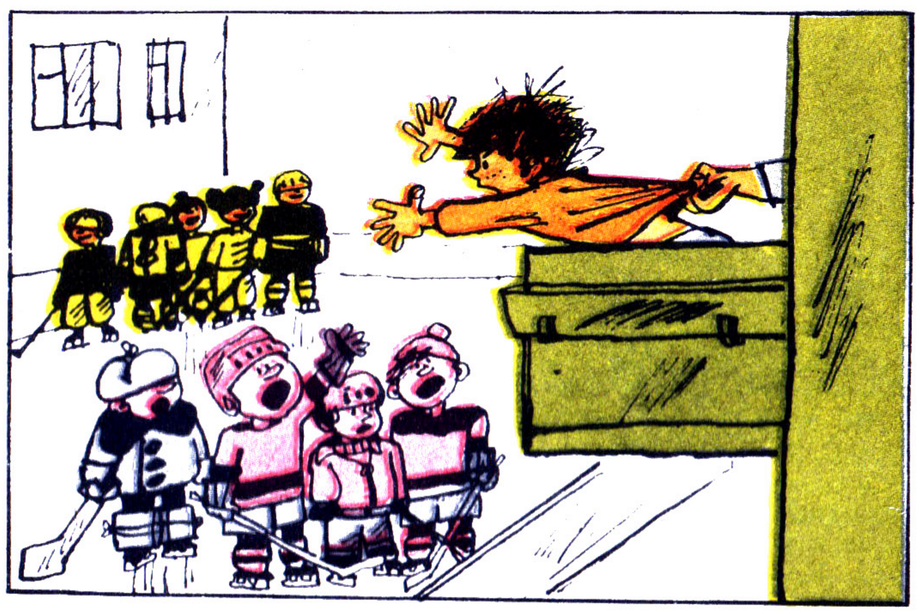

— Мене оштрафували на дві години робити уроки.

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

— А давайте підрахуємо, скільки хвилин залишилося до початку чемпіонату світу з футболу...

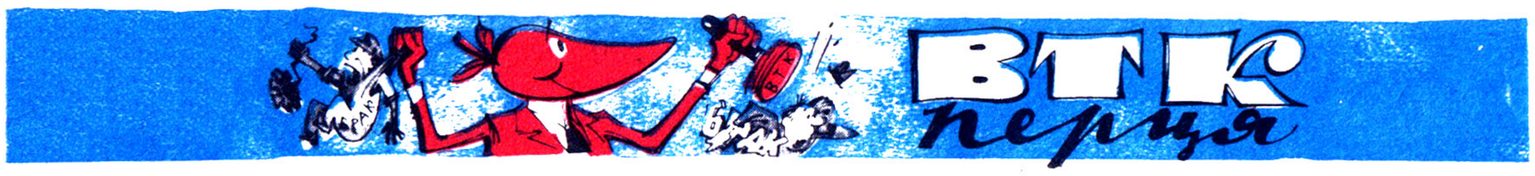

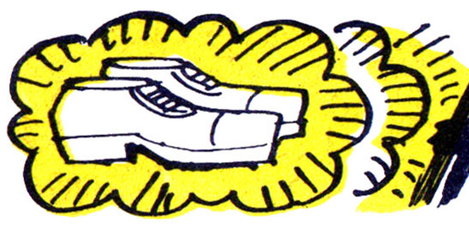

Не хочу бути ДИРЕКТОРОМ

Я написав п'ятнадцятий фейлетон про погану якість взуття. Цей мій своєрідний ювілей був ознаменований двома подіями: по-перше, зняли директора взуттєвої фабрики, що випускала брак. По-друге, очолити цю фабрику запропонували... мені.

Подякувавши товаришам з міністерства за довір'я, я скромно відмовився. Мовляв, не маю належної підготовки і таке інше. Але товариші наполягали:

— Маєте підготовку, — сказали вони, — якщо так часто про нас пишете, критикуєте. Отож і допоможіть. Бо, реагуючи на критику, директора ми зняли, а от нового знайти не можемо. Всі відмовляються.

Подібні прецеденти траплялися в історії журналістики. Про них нерідко писалося під рубрикою «Журналіст міняє професію». Тому і я, наслідуючи оті приклади, наважився погодитися тимчасово сісти в директорське крісло. Зрештою, головне — мати кваліфікованих помічників, вирішив я. А що таке красиве і якісне взуття — зрозуміло й не фахівцеві.

Почав я з того, що зібрав увесь актив підприємства і руба запитав:

— Хто проти того, щоб наша фабрика випускала туфлі, босоніжки і чобітки на рівні світових стандартів?

На мій подив, усі були «за». Більше того, всі виявили бажання зробити максимум для того, щоб фабрику не лаяли на всіх перехрестях, а її працівників не позбавляли преміальних.

— Тоді все в порядку, — підбив я підсумок настановчої наради, — вперед, товариші, назустріч Знаку якості!

— Пробачте, — зреагував на мій заклик головний інженер, — дозвольте відпустити додому перший, третій і шостий конвейєри?

— Тобто як відпустити? — не зрозумів я.

— А чого робітникам тинятися без діла? Шкіри нема.

— Коли ж буде шкіра? — поцікавився я.

— У двадцятих числах.

— А як же з нормою, як же з місячною програмою?

— Виконаємо, нам не звикати, — сказав головінж з такою впевненістю, що я з повагою глянув на нього. — А може, навіть і перевиконаємо, — докинув він.

— А інші конвейєри працюють ритмічно?

— Інші? — перепитав головінж. — Скажімо, другий ніяк не працює, бо клею нема.

— А коли ж буде?

— Теж у двадцятих числах. Але не хвилюйтеся, місячну програму ми виконаємо, а можливо, навіть перевиконаємо.

— Не розумію, як ми зможемо виконати і перевиконати? — обурився я. — Адже кожний технологічний процес вимагає відповідно певної норми часу, і зменшувати цю норму — значить, свідомо йти на брак.

— Правильно, — погодився головний інженер, — ми змушені, приміром, в кінці місяця на клейку підошов під пресом відводити лише п'ять хвилин замість двадцяти.

— І в результаті кожна третя підошва відклеюється, — ущипливо зауважив я.

— Кожна друга, — уточнив він і сумно додав: — А на четвертому конвейєрі ниток нема.

— Коротше, ви і четвертий конвейєр відпустили додому? — здогадався я.

— І п'ятий також — каблуків не завезли, — пояснив головний інженер.

— То, може, й нам піти додому? — не витримав я.

— Не хвилюйтесь, — заспокоїв мене головінж. — У першій половині місяця через відсутність сировини і деталей, як правило, відпускають додому робітників відразу кількох конвейєрів на Одеській, Донецькій, Ворошиловградській, Херсонській, Кіровоградській, Київських та інших взуттєвих фабриках. А чого ж! Ніж байдикувати на роботі, хай відпочинуть люди перед авралом, сил наберуться.

Та головні сюрпризи виробництва були попереду. Виявилося, що торгівля забракувала і повернула на підприємство аж три партії босоніжок.

— Річ у тім, — пояснив головний інженер, — що ми зобов'язалися поставити торгівлі трикольорові босоніжки — червоно-біло-сині. А довелося поставити окремими партіями — червоні, потім білі, потім сині.

— То вони правильно зробили, що повернули, — сказав я.

— А що ми могли зробити, — розвів руками головінж, — коли червону шкіру ми одержали в грудні, білу — в січні, синю — в лютому. Не могли ж ми три місяці простоювати, поки всі кольори надійдуть. До речі, саме через таке хаотичне постачання взуттєва промисловість республіки щороку не виконує своїх зобов'язань перед торгівлею по асортименту і кольору. Торгівля чекає від фабрики світлих туфель, а одержує темні напівчеревики. На оптовому ярмарку торговельна фірма закуповує жовті сандалі, а одержує замість них брудно-коричневі капці. Торговельна фірма лупить з фабрики божевільні штрафи, а фабрика знову, замість обіцяних яскравих туфель з пряжкою та бантиком, видає «на-гора» похмуре взуття без пряжок, без бантиків, зате з тріщинами і вм'ятинами. Бо не тільки пряжок та бантиків, а взагалі ніякої фурнітури фабрика не одержує, а шкіра часто прибуває в такому вигляді, такої якості, що зліпити з неї нормальну пару взуття годі й думати...

— Досить! — перервав я монолог головного інженера. — Негайно їду в главк. Буду скаржитись, вимагати, наполягати...

Начальник «Укрпромвзуття» Валентин Васильович Болутенко всі мої грізні «чому?» парирував з такою легкістю, що я зрозумів: йому відповідати на ці запитання не вперше.

— Звідки ж візьметься безперебійна робота підприємства, коли у нас не вистачає основної сировини — шкіри. Минулого року нам її недодали більш як 30 мільйонів квадратних дециметрів. А те, що ми одержували, потрапляло до нас здебільшого наприкінці місяця або кварталу.

— Гаразд, — погодився я, — «Укрпромшкіра» недодає вам певної кількості сировини, ви, у свою чергу, недодали торговельним організаціям більше двох мільйонів пар взуття. Це ще можна зрозуміти. Але чому ви, взуттєвики, заздалегідь програмуєте собі брак, приймаючи від «Укрпромшкіри» сировину низької якості?

І тут я почув таке, що мене просто приголомшило. Виявляється шкіра, яка відповідає держстандартам, встановленим для шкіряної промисловості, не відповідає стандартам, затвердженим для взуттєвої промисловості. Іншими словами, шкіряники і взуттєвики працюють за різними стандартами. Те, що в перших вважається якісним, у других — халтурою. І все це в рамках одного міністерства — Міністерства легкої промисловості.

— З такої шкіри ми не можемо, не маємо права шити взуття! — панічно вигукують взуттєвики.

— А за нашими нормами ця шкіра вважається першосортною, — заперечують шкіряники.

Доводиться брати, доводиться шити. І благати долю, щоб постачальники інших трьохсот деталей, без яких жодна пара взуття не може зійти з конвейєра, не підвели. А постачальників аж троє. Частину найменувань дає «Ліспобутсировина», частину — Головне управління матеріально-технічного постачання, частину — Територіальне управління матеріально-технічного постачання. І проблеми взуттєвиків їх хвилюють не більше, ніж, наприклад, споживача хвилює настрій тещі нормувальника. Тому часто замість клею етилового на фабрики надходить клей канцелярський, замість товстої нитки в 9—12 складань — такі тоненькі, що строчки розповзаються під руками, а замість високих каблуків — п'ятисантиметрові «гвіздочки». І поки взуттєвики з'ясовують відносини з постачальниками, простоюють цілі підприємства...

— Ні, так діла не буде, — твердо вирішив я. — Піду до Міністерства легкої промисловості УРСР з ультиматумом. «Беріть, — скажу, — за руку представника Держплану республіки, запрошуйте фахівців з Комітету стандартів і вирішуйте нарешті проблеми, без яких не бачити споживачеві високоякісного модного взуття».

Адже замість того, щоб стежити за примхливою модою і намагатися принаймні не відстати од неї, взуттєвикам доводиться сушити голову над такими питаннями, як, приміром, — де дістати шнурки? Бо раптом виявляється, що легка промисловість республіки якось забула про цю невеличку, але, на жаль, істотну деталь. Або вирішувати, у що пакувати туфлі, коли картону для упаковки в найближчі квартали не передбачається.

Правда, є установа, яка за призначенням мусить саме розробляти модні фасони. Це Республіканський будинок моделей взуття. Але від модельєрів Будинку вимагають що завгодно, тільки не прогнозування взуттєвої моди. Головна до них вимога — щоб установа, не приведи господи, не виявилася збитковою. Тому експериментальні майстерні Будинку моделей зайняті, в основному, пошиттям і збутом пересічної продукції. Аби виконати план по валу!..

А ще скажу я товаришам з міністерства, що не бачити споживачам також якісного взуття і в достатньому асортименті, поки не буде вирішено двох головних проблем:

ПЕРШОЇ: КОМПЛЕКСНОЇ СИСТЕМИ СТАНДАРТИЗАЦІЇ. Тобто високої, однаково суворої вимогливості до якості і технології на всіх ланках — від заготівлі сировини до транспортування готових виробів.

ДРУГОЇ: ПРОБЛЕМИ ЧІТКОГО МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОГО ПОСТАЧАННЯ, яке мусить бути зосереджено в одних руках, тобто покладено на одну конкретну організацію. Щоб уся так звана взуттєва номенклатура — все те, що необхідно для виробництва взуття, — мала єдину адресу. Щоб було з кого питати за перебої в ритмі виробництва, за вимушені штурми і аврали на підприємствах.

— А без усього цього, — скажу я, звертаючись безпосередньо до заступника міністра легкої промисловості УРСР тов. Г. В. Дзися, який «веде» цю галузь, — не хочу я бути директором взуттєвої фабрики. Навіть тимчасово.

Ю. ПРОКОПЕНКО.

БОРОТЬБА З БРАКОНЬЄРСТВОМ ЗА ЧАСІВ СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

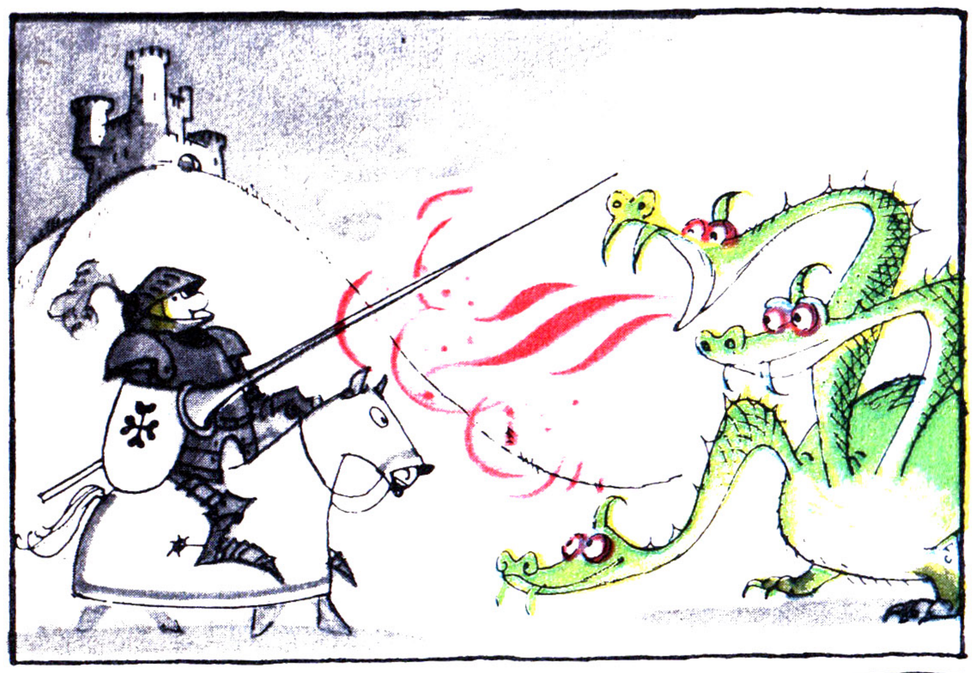

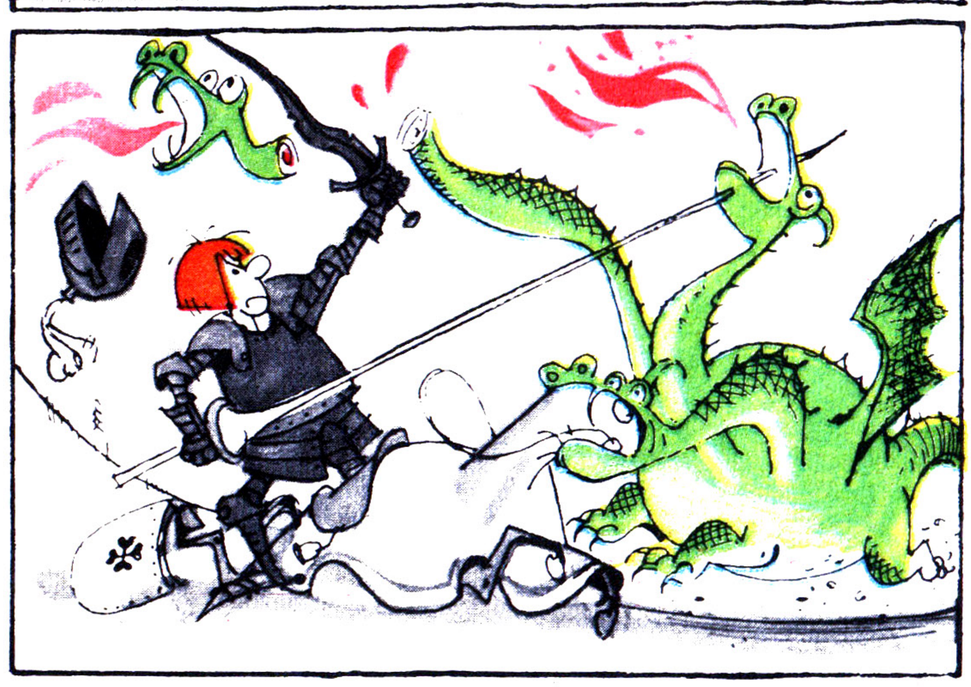

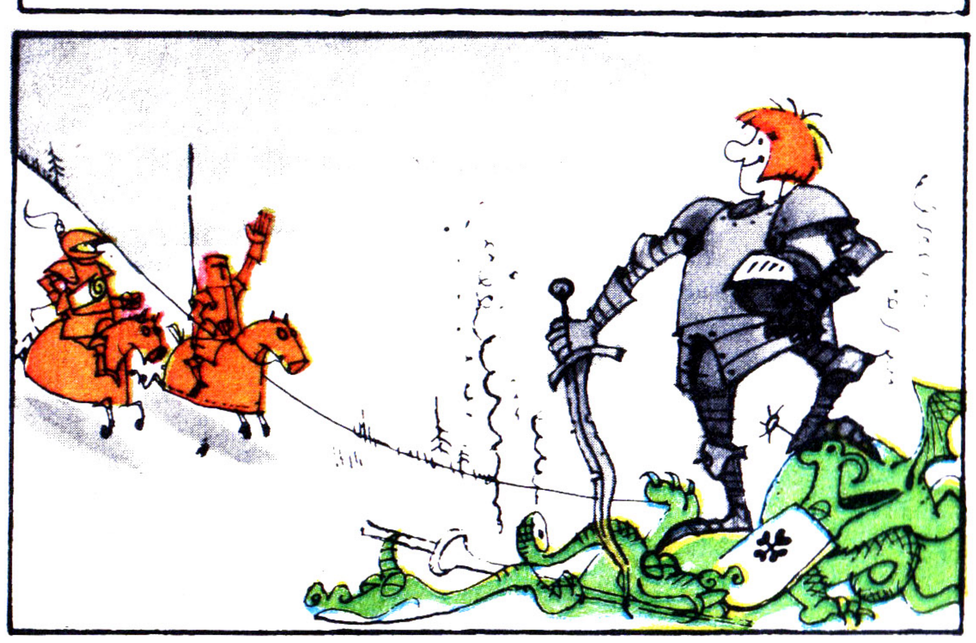

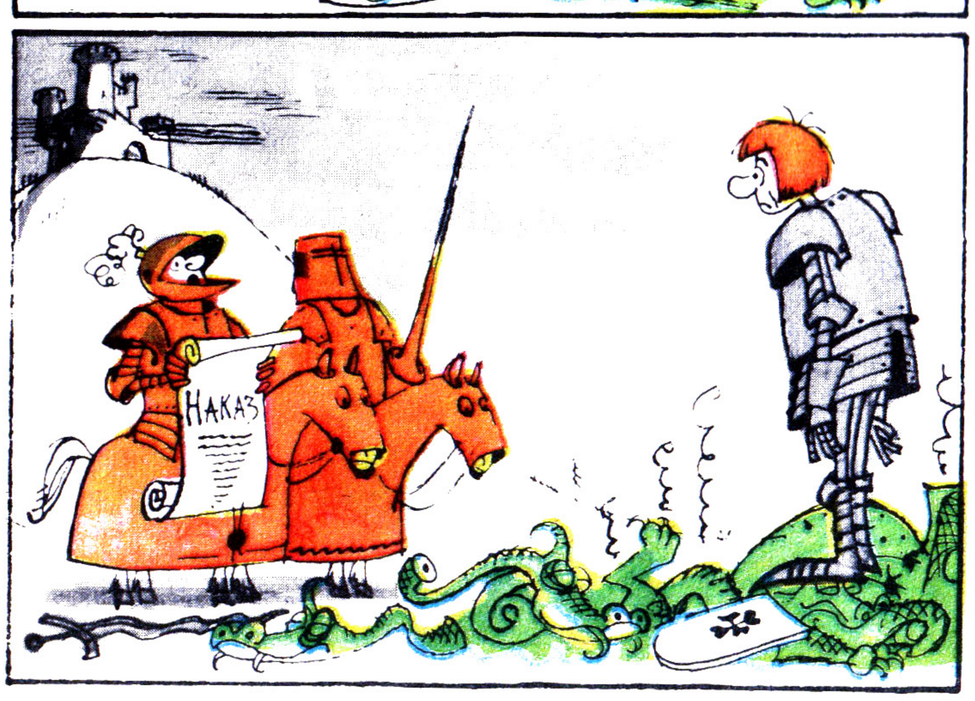

— Наказ: за знищення рідкісних звірів не в сезон полювання кинути у в'язницю і позбавити рицарського звання...

КОМЕНТАР ПІСЛЯ ПОДІЇ

«СВІЙ» МАЙСТЕР

«Дорога редакціє! Ми, шахтарі шахти № 7 «Великомостівська», протягом багатьох років користувалися послугами перукарні, що знаходилася в центрі міста по вулиці Леніна. І раптом її не стало. Приміщення, в якому вона була, передали іншій організації, а перукарня лишилася без місця...»

(З листа Б. Кушніра, Н. Гладкова, Д. Андрійчука з міста Великі Мости Львівської області.)

У мене є приятель, котрий так любив «свою» перукарню, що, одержавши нову квартиру, кожного місяця їздив двома видами транспорту через усе місто, аби лиш підстригтися у давніх знайомих. Притому цікаво, що в будинкові, куди він переселився, одразу ж було відкрито першокласну перукарню.

Воно, можливо, на перший погляд, і виглядає дивацтвом, але, якщо трохи поміркувати, то можна зрозуміти причину такої відданості. Вона — у багаторічній звичці, яка рано чи пізно переростає у традицію. Хіба рідко у відповідь на запитання: «Куди йдеш?» — нам доводиться чути: «У свою майстерню», «До свого магазину», «В свою пральню»! І якщо до того ж у «своїй майстерні», «своєму магазині» та «своїй пральні» швидко і якісно ремонтують, торгують та перуть, то, почувши від когось скарги на поганий сервіс десь в іншому районі, людина задоволено констатує: «А от у нас подібного не трапляється».

Так традиція породжує ще й гордість за «своїх» майстрів, а також, безумовно, й повагу до тих керівників торгівлі та сфери побуту, котрих ви, може, й не знаєте особисто, але які так добре дбають про вас і які, врешті-решт, сприяють тому, що ви все палкіше любите свій мікрорайон, своє селище чи своє місто.

А чому посприяв побуткомбінат Великих Мостів, коли ліквідував перукарню в центрі міста? Хіба лише тому, що тепер люди з зіпсованим настроєм гасають вулицями, шукаючи, де його постригтися та поголитися. Ну, а зіпсований настрій, як давно відомо, негайно позначається на продуктивності та якості праці — отже, набуває матеріального вияву, про що мусили б пам'ятати великомостівські побутовики. Як і про те, що заклади сервісу все ж таки повинні розташовуватись у зручних і доступних для людей місцях. Ось чому телефонне пояснення директора побуткомбінату Г. К. Балашової, що, мовляв, ліквідація перукарні викликана нагальними загальноміськими потребами, якось не сприймається надто серйозно. Бо коли це навіть і так, то хіба не слід було заздалегідь обміркувати ситуацію і зробити все, щоб не ущемлялися інтереси людей.

Хоча, звісно, зручне місце — ще півсправи. У Кіровограді, приміром, радіотелевізійне ательє знаходиться в непоганому місці, але радості від того клієнтам однаково мало. А. Л. Олейников здав сюди свій магнітофон «Яуза» ще в червні минулого року. С. Д. Гончаренко попросив полагодити панель магнітофона «Нота» в липні. І от уже багато місяців ходять вони до начальника ательє т. Шустермана з єдиним запитанням: «Коли ж закінчите ремонт?» І багато місяців т. Шустерман звично відповідає — як, до речі, й десяткам інших замовників: «Зайдіть через кілька днів». Але, можливо, такі колосальні строки ремонту пояснюються його надзвичайною якістю? Де там! П. П. Малашко виклав за творчий контакт майстрів із його телевізором 81 карбованець, а коли — знову ж таки через кілька місяців — одержав апарат і ввімкнув, «Огонек» попрацював рівно годину, після чого блимнув, щось прохрипів на прощання і перестав подавати будь-які ознаки життя...

А от своїм госпмагом жителі села Сегединці Городищенського району на Черкащині були в принципі задоволені аж до того моменту, коли райспоживспілка, нічого не пояснюючи покупцям, закрила його. На їхнє прохання редакція зв'язалася з кооператорами, дізналася, що цей прикрий акт було вчинено у зв'язку з хворобою продавця, і одержала запевнення в тому, що найближчими ж днями магазин буде знову відкрито. А хіба не можна було вжити заходів раніше? Особливо маючи на увазі те, що людям понад два місяці доводилося тьопати по господарські товари за дев'ять кілометрів у сусіднє село.

Ні, там, де йдеться про наших трудівників, про їхні вигоди і їхній настрій, не може бути виправдань і посилань на якісь об'єктивні фактори. Тим паче, що ці фактори, при близькому з ними знайомстві, часто виявляються звичайнісінькими відмовками. Ну, а їх вигадують там, де процвітає байдужість, небажання по-справжньому організувати справу і працювати з повною віддачею.

«Ще гостріше проблема якості роботи, уваги до споживача і його запитів стоїть у торгівлі, громадському харчуванні, побутовому обслуговуванні»,— мовилося на XXV з'їзді партії. Сказано чітко й конкретно. Отож залишається повести гостру, принципову боротьбу проти байдужості, неорганізованості та халтури в нашому сервісі. І ліквідувати цю байдужість, неорганізованість і халтуру на всіх рівнях.

Бо кожен із нас хоче пишатися «своїми» майстрами.

В. ЧЕПІГА.

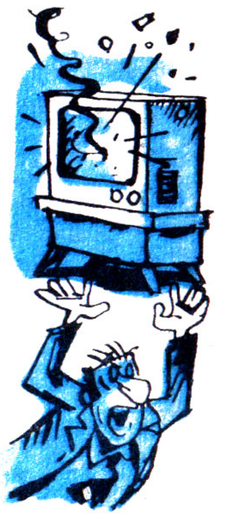

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

Завідуюча магазином господарчих товарів у селі Калитинці на Вінниччині Слободянюк Л. Е. часто порушувала правила радянської торгівлі, а то й просто припускалася зловживань. Лист про це надійшов до редакції «Перця».

З Шаргородського районного комітету народного контролю повідомили, що факти підтвердились. Слободянюк з роботи знято, а народний суд засудив її до одного року примусової праці.

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

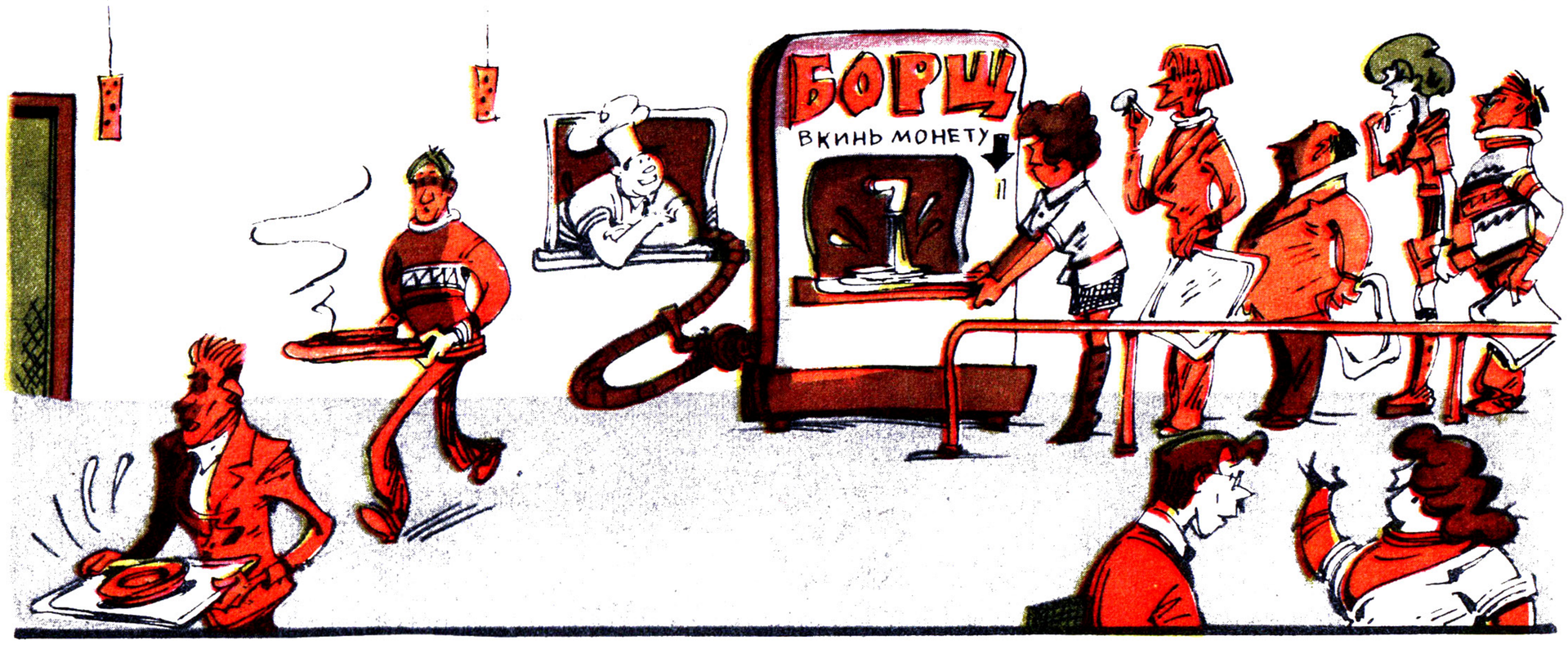

— Ми внесли деякі зміни в рецептуру борщів, і це допомогло автоматизувати їх розлив.

ДУМКИ З ПРИВОДУ...

В одному з лондонських жіночих клубів зібралися на бесіду всі його члени. Під бурхливі оплески присутніх одна з ораторок заявила: «Чоловіків, яких ніколи немає вдома, легше терпіти, ніж тих, які весь час вештаються по хаті».

* * *

Катерина Крійон, 60-річна француженка, експерт із питань моди і косметики, пише на сторінках паризької газети «Парі жур»: «Француженки витрачають удвічі більше грошей на підтримання своєї краси, ніж армія — на своє озброєння. А втім, вони роблять значно більше завоювань».

* * *

«З усіх речей, які були колись винайдені і створені для жінок,— оголосив професор Олівер Хоуп з Манчестера,— жодна не користується такою популярністю, як чоловік».

* * *

В одній пральні самообслуговування в Осло (Норвегія) лежить на столі книга, куди відвідувачі записують свої побажання. Одна домашня господарка (вона вказала навіть свій вік — 32 роки) написала: «Це дуже нудна робота — прати білизну, якщо серед неї немає жодної чоловічої сорочки».

* * *

Існує багато чого, де одне жіноче око завжди буде гострішим, ніж сотня чоловічих.

* * *

Якщо жінка вперше одягає окуляри, то це означає, що у неї цікавість перемогла гордість.

Зібрала й подала Я. ВОРОБЙОВА.

ОТ ЩО ЗНАЧИТЬ „ДОБРИЙ ДЕНЬ“!

УСМІШКА

— Це ж Мотрина дочка пройшла і не поздоровалась?

— Мотрина. Таке ледащо, таке некультурне; ніде на роботі довго не держиться. Бач, що ото зробила з собою? Яку косу мала, а тепер патли висять поскубаною стріхою...

— Твоя правда, Марійко, колись від своїх чоловіків синці під очима носили, а ця, глянь, очі сама синькою наквацяла. І молода ж, а ні, щоб тобі «добрий день» сказати...

— Та в них, Софіє, всі в роду такі. Мотря пройде — голову відверне, наче вона в неї боком виросла...

— Добрий день, тітко Маріє! Добрий день, тітко Софіє!

— Доброго здоров'я.

— Доброго здоров'ячка.

Вулицею пройшла з двома дітьми молода жінка, обличчя якої відсвічувало, принаймні, п'ятьма кольорами райдуги, а на голові кудлилась супермодна зачіска.

— О, то це ж менша дочка Ригорчихи? Гарна молодичка і культурна.

— Та й хлопчики в неї нівроку. До баби приїхали...

— Бач, трьох дочок мала Ригорчиха, і всі вийшли в люди...

...От що значить, сказати людям «добрий день»!

Неля КАСЯНЧУК.

м. Бориспіль.

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

Не тільки язикові, а й рукам волю давав Славин Д. І. — голова колгоспу ім. XXII з'їзду КПРС Роздільнянського району Одеської області. Особливо віртуозно лаявся і кулаками розмахував голова після доброї чарки оковитої.

Лист про голову-грубіяна надійшов Перцеві.

Як повідомив редакції секретар Одеського обкому Компартії України тов. Масик, факти підтвердились. Славина Д. І. з посади голови колгоспу знято. Сесія обласної Ради депутатів трудящих дала згоду на притягнення його до кримінальної відповідальності Ведеться слідство.

Мал. В. ГЛИВЕНКА

— Знову в п'ятому будинку щось не ладиться з опаленням.

ДО 150-РІЧЧЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ВИДАТНОГО УКРАЇНСЬКОГО БАЙКАРЯ ЛЕОНІДА ІВАНОВИЧА ГЛІБОВА

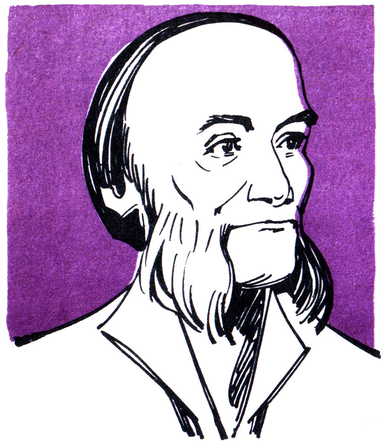

Здається, байка просто бреше,
А справді ясну правду чеше,
Нічого в світі не мине,
Читайте, згадуйте мене.

Л. І. ГЛІБОВ.

ОСЕЛ І ХАЗЯЇН

Один хазяїн мав леваду,
Самому ніколи левади
стерегти,
Бо треба дать у полі раду,
Щоб діла не звести,
А тут ще нікого й наймати:
Робочий час — пильнує всяк.
Знайшовсь Осел-мастак,—
Його й найняв левади доглядати,
Проклятих горобців та гав ганяти.
Осел був чесний неборак,—
Не гріх сказать, що слід би й людям так,—
Не то щоб що — листка займать боявся,
Одна біда — що недотепний вдався;
Шкідливих горобців та гав
Він щиро так ганяв,
Що витоптав всі кавуни і дині,
Неначе буря рознесла.
Як глянув господар — і зозла аж посинів,
Вхопив рубель та й ну гатить по спині
Сердешного Осла.
А люди, сміючись, піддакують ще збоку:
«Отак йому, отак, щоб знав,
Як з баштана робить толоку!»

А я б їм те сказав,
Що нічого Ослові дорікати,
Що лучче б розуму спитати
У того, хто наймав...

1872.

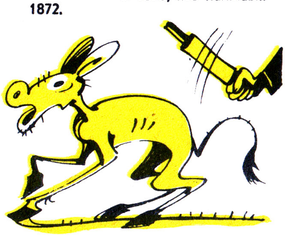

ОХРІМОВА СВИТА

Була в Охріма сіра Свита,
Так хороше пошита:
Із-заду вусики з червоного сукна,
На комірі мережечка така, що на,—
Хоч голові носити!
Дурний Охрім не вмів її глядіти,
Таскав, коли й не слід таскать.
Раз став він Свиту надягать,
Аж дивиться — рукава вже продрались.
От мій Охрім, щоб люди не сміялись,
Налагодивсь латать.
А де ж суконця взять?
Охрімові не вдиводижу!
«Ми знайдемо! — він каже сам собі,—
Рукава трохи обчикрижу
Та й поможу журбі».
Зробив
І Свиту знов надів.
І хороше йому здається,
Хоч руки й голі до локіт.
Так он біда: куди він не поткнеться —
Усяк од реготу береться за живіт.
Розсердився Охрім, що з його так
глузують...
«Стривайте ж, — каже, — коли так,
Зроблю ж я осьде як...
Нехай дурні собі пустують:
У них, видно, жуки у голові...
А ми втнемо рукавця і нові,
Хіба мудрація велика!»
Охрім догадливий був парубіка!
Прехорошенько взяв
Підрізав поли він чимало,—
Якраз щоб на рукава стало, —
Покраяв та й попришивав —
І знов рукава як рукава;
І ходить мій Охрім, неначе та проява,
Та й думає: «Ось я-то молодець,
Удався хоч куди хлопчина!»
Дурний, дурний; а на йому Свитина,
Неначе той німецький каптанець!

Отак і з тим буває,
Хто чортзна-де добро своє діває —
А там як кинеться — вертить і так, і сяк,
Неначе горобець у клітці...
Дивись, згодя — гуляє неборак
В Охрімовій куценькій Свитці.

1853.

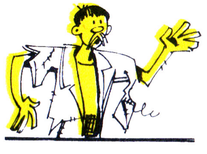

ПАЛЯНИЦЯ Й КНИШ

Сиділа у печі хороша
Паляниця;
На господиню стала гомоніть:
— А щоб їй так і сяк! І докіль тут
сидіть?
У очі вилаю, бо не велика птиця!..
— Мовчи та диш! —
Озвався у куточку Книш.

Коли не людям байка
пригодиться,—
Не всяка стежечка без
споришa,—
То, може, знайдеться такая
Паляниця,
Що іноді послухає Книша.

1891.

ОРАЧІ І МУХА

У полі Орачі на ярину орали,
І Муха там була,
І хоч її, непрохану, ганяли,
Одначе крадькома і їла, і пила,
Бо звикла змалечку кохаться у чужому.
Надвечір Орачі верталися додому,
І Муха там на розі у вола.
Зустрівсь Комар на лузі край села
Та й каже сміючись: — Добривечір,
сестричко!
А ти вже тут чого, моя перепеличко?
Кума чи родичка кому? —
А та йому:
— Бов, бов! Раденький, що дурненький!
Хоч довгий ніс, та розум коротенький,
Бо Комарі не сіють і не жнуть...
Ти роздивись: у полі ми орали,
Раненько почали, ввесь день не оддихали,
Тепер додому час, з вечерею нас ждуть.

Ми й між людьми чимало знаєм
Брехливих прихвоснів таких;
Вертяться скрізь, щоб бачили і їх:
І ми, мов, тут — турбуємось і дбаєм!

1892.

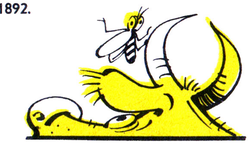

ЛИСИЦЯ Й ОСЕЛ

— Відкіль бредеш ти, голово лиха? —
Лисиця так мовля Ослові.
— Дивився, як там Лев здиха,
Аж ген у тій діброві!
Піди, паньматко, подивись;
Ти ж знелася із ним колись...
II.. Що тепер із ним зробилось!
Де в біса й сила тая ділась!
А то було як гуконе —
Не втямиш з ляку, де б сховався,—
Таке було те пугало страшне!
Мабуть, його ввесь світ боявся...
Тепер лежить, неначе пень,
І ніч, і день.
Ніхто його вже не боїться,
Усяк безпечно йде дивиться;
Хто схоче — добре ускубне
За вражий чуб його зубами,
А хто під боки стусоне —
Чи дрюком, чи рогами.
— А ти, запевне, не посмів? —
Йому підсміює Лисиця.
— Оце-таки! Чого ж дивиться?
І я його раз захмилив,—
Нехай і наших знає!

А й в людях такечки буває,—
Чи то вже світ тепер такий:
Поки ти чим кому страшний,
Усяк тебе і поважає;
А тільки як-небудь спіткнись,—
Дивись —
Хто й поважав, той лає.

1853.

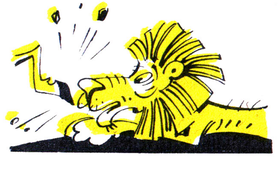

ХМЕЛИНА Й ЛОПУХ

У одному хорошому садочку,
Геть-геть аж у куточку,
Стирчав кілок між Лопухом,
А по йому Хмелина повилася
І гарно так з ним обнялася,
Неначе дівчина з хорошим козаком.
— З тобою ми, коханий мій кілочку,
Зустрілися у добрий час,
Довіку житимем у тихому садочку,
Нехай всі дивляться на нас,—
Зеленая Хмелина розмовляє
І на Лопух спесиво поглядає,
А той сміється у кутку,
Бо чув не раз брехню таку,
Хоч і Лопух, а, мабуть, знає,
Що здача козирів міняє.
Прийшов Хазяїн, висмикнув кілок
І посадив дубок —
Нехай, мов, буде у садочку.
Хмелина пісеньку таку
Приспівує дубку:
— Здоров, козаченьку-дубочку,
Порадонько моя!
А як же ждала я!
Тепер зрадіє наш садочок...—
І повилася на дубочок.
Лопух не втерпів, обізвавсь:
— А що, Хмелинонько, уже не жаль
кілочка?
Недавненько у тебе красувавсь,
Тепер прилипла до дубочка?..
— Хто б, хто гарчав,
А ти б мовчав,—
Одрізала йому Хмелина,—
Сухий кілок як пень стирчить,
А це ж таки жива дубина —
Росте і шелестить.

Так в світі хитрая людина
Усюди в'ється, як Хмелина:
Чи то кілок
Чи то дубок —
Усе, мов, пригодиться,—
Аби було на кого виться.

1892.

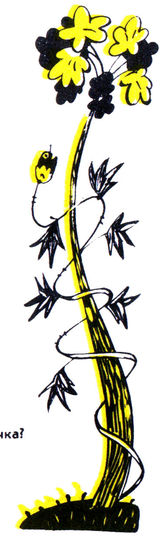

ТРОЯНДА

Цвіла Троянда у садочку,
А недалечко, у куточку,
Між бур'яном бринів Будяк.
І каже він Троянді так:
— Нащо се ти колючок начіпляла?
— А ти нащо? — вона його спитала.
— Я? — обізвавсь Будяк.—
Я, серденько, не проста штука,
Я — степовий козак!
Мені колючка як шаблюка.
Щоб ворогів страшить,
Щоб всім було спокійно жить.
Вам більш нема ніякої роботи —
Цвісти, пахтіть, а не колоти.
— Не все ж колоть і Будякам, —
Троянда каже,— треба й нам.
Щоб крученії Паничі боялись
І до Троянди не чіплялись.
Сунеться який біс —
Йому колючка в ніс,
Щоб не забувся,
Як слід Троянду шанувать,
А не знічев'я обвивать.
— Хіба! — сказав Будяк і усміхнувся.

Скомпонував я сей примір
Для наших любих дочок;
Нехай вони його змотають у клубочок,
Як кажуть панночки, на сувенір.

1893.

ЛАСТІВКА Й ШУЛІКА

Трудяща Ластівка край берега літала:
Земельку мокрую збирала,
Щоб хатоньку собі зліпить,
Щоб де було і їй, і діткам жить,
Тихеньку долю веселити,
І бога, і людей хвалити.
Сидів Шуліка на вербі
І так до неї обізвався:
— Дивуюсь я тобі,—
Не раз я придивлявся,—
Усе ти між людьми і не боїшся їх,
Пройдисвітів таких;
Не тільки що під стріхою співаєш,
Ще й у вікно літаєш...
От хоч і я — не в тебе вдавсь,
Шулікою на світі звуся,
А лиха від людей набравсь,
І зло бере, а все-таки боюся;
Досадно стане хоч кому:
Тобі привіт, мені біда велика.
А та йому:
— Я — Ластівка, а ти — Шуліка,
Я людям не чинила зла,
Де не була,
А ти подумай, пане-брате,
Яке життя твоє завзяте:
Ввесь вік курчат і пташечок хапав,
Ні ласки, ні жалю не знав.

Давно-давно мовляють люди...
Що добренько роби, та й добре буде.

1891.

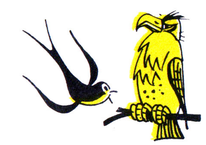

СИНИЦЯ

Синиця славу розпустила,
Що хоче море запалить,
Що море буцімто згорить,—
Така, бач, є у неї сила.
За вітром слава полетіла
По всіх усюдах і кутках,
По байраках і по садках,
Далеко — аж за синє море...
Усім, хто був на морі, горе!
Ану — до берега тікать,
Мерщій добро своє ховать
Од проклятущої Синиці.
Як назліталось тії птиці,
Як назбиралося звірей,
Людей —
Дивитися на чудасію!..
А пересудливі жінки
Побрали ще й ложки,
Бо мали ту надію,
Як море стане закипать,
Щоб юшки добре посьорбать,
Якої зроду не сьорбали
(Вони вже, бачте, позвикали
Скрізь по обідах куштувать).
От ждуть вони, стоять,
Усі баньки повитріщали.
«От-от уже почне кипіть,—
Хто-небудь нищечком мовляє,—
Ось цитьте, зараз запалає...»
А море все собі гуляє,
І не кипить, і не горить.
Та що ж Синиця?.. Та мовчить!
І запалить не запалила,
А тільки слави наробила
Та з сорому й сховалася кудись.
За сюю капосну дурницю
Полаяли Синицю
Та й розійшлись.

Яка ж в сій байці, братця, сила?
А та: ніколи не хвались,
Поки гаразд не зробиш діла.

1853.

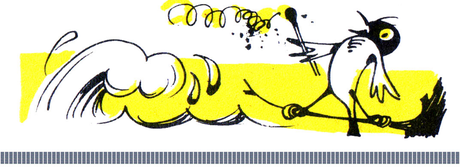

Мал. В. ГОРБАЧОВА

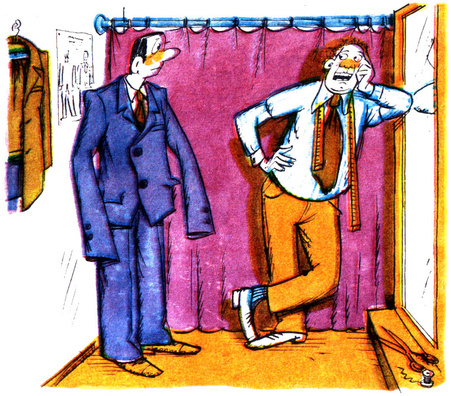

— Чому ви кажете, що рукави довгі? Може, це у вас руки короткі.

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

Без слів.

Мал. А. БОРДУНІСА

— Не дуже підстригайте, бо мене вдома не впізнають.

Новинки про їхні порядки

ЛІТАЮЧИЙ ТРОН

З казок «Тисячі і однієї ночі» ми дізналися, що існує на світі килим-самольот. Але сучасна дійсність могутніша за казку. Виявляється, існує навіть літаючий палац. Недавно король Саудівської Аравії Халед Перший замовив американському авіаконцернові Боїнг «літаючий палац» — величезний літак, в якому є навіть тронний зал, не кажучи вже про бар, власну амбулаторію, помешкання для караулу, мінарет для мулли і таке інше. Коштує такий палац більше, ніж палац, збудований на землі,— 36 мільйонів доларів.

«ЛІВОНАСТРОЄНІ» І «РИЦАРІ»

У справі працевлаштування громадян Федеративної Республіки Німеччини можна умовно поділити на три категорії. Перша — це так звані лівонастроєні і всі, яких підозрюють у лівих поглядах. Цих не тільки не приймають на роботу, а й звільняють з роботи в школах, державних установах і армії. Друга категорія — рицарі, цих приймають на роботу в першу чергу. Третя категорія — всі інші західні німці. Зовсім недавно читачі газет дізналися, що «рицарський хрест», військова відзнака гітлерівської Німеччини,— краща рекомендація під час пошуків роботи. Такий орден завжди допоможе одержати «хлібну посаду». Недавно у місті Фрейбург відбувся зліт «рицарів хреста», на якому голова товариства «рицар» Фельгібель з гордістю заявив, що голови правлінь банків дуже позитивно реагують на цю «відзнаку».

ЩО ПРИВАБЛЮЄ ТУРИСТІВ

Останніми роками Непал буквально заполонили тисячі туристів із західних країн, переважно хіпі із Сполучених Штатів, які приїздили в цю гімалайську країну, щоб дешево придбати наркотики. Такий контингент туристів не дуже задовольняв непальців. Тепер національні збори Непалу видали закон, який забороняє вирощувати по всій країні індійські коноплі і виробляти з них гашиш.

ПОТРІБНІ ЧАКЛУНИ

Уряд Південно-Африканської Республіки дозволив негритянським чаклунам і цілителям знову розпочати медичну практику в районах, де живуть африканці. Виявляється, з певною метою: чаклунів завербувала поліція як інформаторів, котрі повинні повідомляти про «підривні елементи серед негритянського населення». Операція «чаклуни» свідчить лише про те, як невпевнено почувають себе расисти. Та ніяке «чаклунство» не допоможе їм зберегти свою владу.

НА НИВІ НАРОДНОЇ ОСВІТИ

Як повідомляє жіночий журнал «Ной Донне», що видається в Римі, 76 процентів населення Італії не має восьмирічної освіти. І тільки 7,2 мільйона італійців (з 55 мільйонів) можуть похвалитися встановленим законом освітнім мінімумом. А в той же час Італія не належить до країн, що розвиваються, вона вважається розвиненою країною. Усе це не в'яжеться з логікою. Але нічого дивного. Протиріччя капіталістичного суспільства завжди породжують численні інші протиріччя, в тому числі й логічні.

ПРИБУТКУ РАДИ

У нас існує офіційна фармакопея, тобто реєстр ліків, які виробляються і рекомендовані до вжитку. У цьому списку близько 2000 назв.

У капіталістичних країнах, де ліки перш за все — товар, фармацевтичні фірми-конкуренти наводнюють ринок усілякими препаратами під різними назвами. Фактично ліків там не більше, але, скажімо, той же самий аспірин чи пірамідон кожна фірма випускає під своєю назвою. Отже виходить, що у Австрії в обігу 6000 видів ліків, в Швейцарії — 15000, в ФРН аж 70000, а в Сполучених Штатах — 200000!

Ані лікарі, ані аптекарі не годні толком розібратися в цьому морі назв. Досить сказати, що американські концерни виробляють 175 різних мікстур і майже 100 видів таблеток спеціально для «нейтралізації шлункової кислоти». Тому, як висловився один американський лікар, шлунок, що функціонує нормально, став у Сполучених Штатах рідкістю.

ПРИВАТНА ІНІЦІАТИВА

Виробництво ліків, як і багато чого іншого, це у Японії — сфера приватної ініціативи. І фірма Сіба-Джейгу заробляла добрі гроші на хворобах своїх співвітчизників. Кілька років тому вона випустила нові ліки проти поносу під назвою ентеровіоформ. Ці ліки продавалися не тільки в Японії, а й у Європі та Америці. Виявилося ж, що ентеровіоформ — справжня отрута: понад 30000 чоловік із тих, що приймали його, втратили зір або були паралізовані.

Між іншим, англійські лікарі ще раніш повідомили фірму про шкідливість ентеровіоформу, і вона одразу ж зреагувала на цей сигнал: надіслала в усі аптеки повідомлення, що цей медикамент шкідливий... для собак і котів. А для людей були лише рекомендовані деякі обмеження щодо вживання. Бо ж як відмовитися від того, що дає великі прибутки? Це ж не узгоджується з приватною ініціативою!

Мал. М. КАПУСТИ

Без слів.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

— «Моржів», бажаючих сфотографуватися на згадку, прошу!

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

Перець одержав лист про безгосподарність і незадовільне збереження кооперативної власності у системі Обухівської райспоживспілки. Заступник голови правління Київської облспоживспілки тов. Мельник повідомив редакції, що факти підтвердились. Директор універмагу Дєєв і виконуючий обов'язки головного бухгалтера Швець з роботи зняті. На голову правління райспоживспілки т. Терещука і його заступника по кадрах т. Борисенка накладено дисциплінарні стягнення.

Матеріали про недостачу товарів у магазині «Техніка» передано слідчим органам.

ПРОПАЛО САЛО

ГУМОРЕСКА

Якби знала була, що через того клятого кабана стільки лиха натерплюся, я б його, ірода, ще маленьким засмажила б.

А було ж таке поросятко — кругленьке, рожеве і до харчу охоче. Линеш у коритце молока чи там сироватки — у секундочку висмокче. Нарадуватися не могла.

Але така вже наша жіноча натура: коли добре, то ще кращого хочеться. Стукнуло мені якось у голову дати поросяті пива: Василя, бригадира, вгощала, а він недопив. Я його все одно не п'ю, а кабанчикові, думаю, воно на користь піде. Он Гнатко Круцюків від пива як цистерна ходить.

І пива ж того було — всього одна надпита пляшка. Линула його в миску, піднесла. Не встигла зоглядітися, а пива вже нема. Випило одним духом і почало кувікати та ротом плямкати — їсти просить. Несу помиї, сиплю товч, кришу ботвиння — все летить, як у прірву. Дивлюся на те та тільки радію.

Але даю їсти на другий день вранці — не бере. Відвертає рило від корита, наче йому там дьогтю налито. Господи, що це з моїм кабанчиком? Аж згадала про вчорашнє пиво. Перескочила до буфету, взяла кілька пляшок, хлюпнула з однієї в миску — п'є, бісова душа, аж захлинається. І зразу ж до корита преться — закушує, клятенне.

Відтоді ото й почалося. Росте мій кабанчик, мов на дріжджах, але без пива до їжі і не береться. І не приступить до корита, поки не сьорбне. Попервах в день однією-двома пляшками обходилась, а далі, як підросло, стало мені не до радощів: хіба того пива накупляєшся? Воно ж гроші коштує! А кабан зараз видує пляшку і до корита йти навіть і не думає: стоїть, дивиться на мене,— ще чекає.

Пішла я до буфетниці, до Надьки. Так і так, кажу, у тебе тут зливки залишаються, то я їх забиратиму, а тобі вже щось перекину за це.

Принесла якось я дві трилітрові банки тих недопитків та все це й вилила у корито. Мій кабан як кинеться туди! І поки не висмоктав до останньої краплі, не відступився. Закушувати, щоправда, не став. Ліг під стіною та тільки сопе.

Приходжу вранці — лежить, як і вчора лежав. Тільки стогне гучно. А рило геть червоне стало, як ніс у Тимоша Дранчукового. Сиплю товчену картоплю у корито — де там, і не дивиться! Стогне, наче його трактором переїхало, навіть очі заплющив. «Ах ти,— кажу,— алкоголік проклятий! Де ж мені того пива взяти, коли буфет сьогодні на вихідному? Для того я тебе поїлагодувала, щоб зараз ти мені лежав голодний та худнув?»

А робити, думаю собі, щось та треба. Бо ж пропадуть усі мої старання, як стань та плюнь. Намочила в цебрику рушника, перелажу в кучу і перев'язую тому басурманові голову. А що ж робити маю? Тиміш он завжди зранку ходить із замотаною головою, наче турок якийсь. Не допомогло.

Думала я, думала, що ж його робити, і на свою голову надумала. Мо', йому треба дати похмелитися. Є ж у мене там трохи про запас самогону: хто коли яку ломаку дров привезе чи соломи в'язку — грошей не беруть, чарка тільки й виручає. Побігла, націдила кварту з бутля, спішу своє сало рятувати. І що ж ви думаєте? Видудлив! Стрепенуло його усього, наче електрикою прошило, і почав, їй-богу, правда, мій кабан потроху оживати. Підвівся поволеньки, і хоч ноги дрижать та підламуються, з гріхом пополам до корита добрався і їсти почав. А мені ж того тільки й треба.

Тримала я його на самогоні, мо', з місяць. Гладкий став, аж очі позапливали. Тільки рило дуже противне — як стоп-сигнал. Глянеш — моторошно стає. Але хіба мені з ним цілуватися? Мені аби сало було, а пика його мене не обходить. Потримаю його, міркую собі, ще трохи, поки бутель кінчиться, а там і осмалю.

Тільки-но так собі розсудила, аж він, проклятий, знову їсти перестав. Лише кричить та рилом гній догори підкидає. В хуліганство наче б кинувся. День так, другий. А замовкає лише тоді, коли самогону сьорбне. Та, як на те, вже й не закушує. А що ж тая чарка без закуски? Хіба вона користь дасть? Мені б тут його і пустити на свіжину, щоб далі не худнув, та ні — я, дурна, все підливаю йому та підливаю, сподіваюся, що за їжу візьметься. А він же, алкоголік безсовісний, як набрався одного разу, то й зовсім осатанів — давай трощити хліва. Виламав дві дошки, вискочив надвір і — куди б ви думали? — прямісінько до сільського буфету. Запах, мабуть, почув, іродова душа. Забіг туди, перестрибнув при вході через Тимоша — і давай бочку пивну гризти.

Якби ж воно у тому буфеті мужчини були справжні — одразу б моєму кабанові раду дали. А то ж так — тільки й слави, що усі в штанях. Позаливали очі та й сидять, зуби шкірять. А кабан клепку з бочки виламав, нахлебтався, скільки йому треба було, і стрімголов бозна-куди. Тільки курява за ним стовпом стала.

Отак і пропало сало. А я ж на нього стільки грошей вгатила, щоб він був смоли гарячої напився!

Людоньки, може, хто де-небудь зустріне у якійсь забігайлівці мого кабана, то перекажіть у Бармаки бабі Парасці. А я вже тепер зроблю з ним те, що треба...

Сергій МЕЛЬНИЧУК.

м. Ровно.

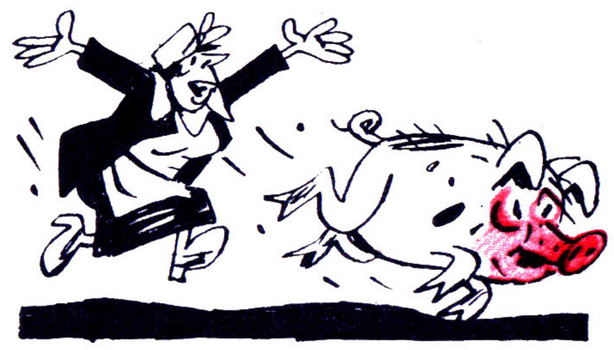

Мал. О. АЛЬОШИЧЕВА

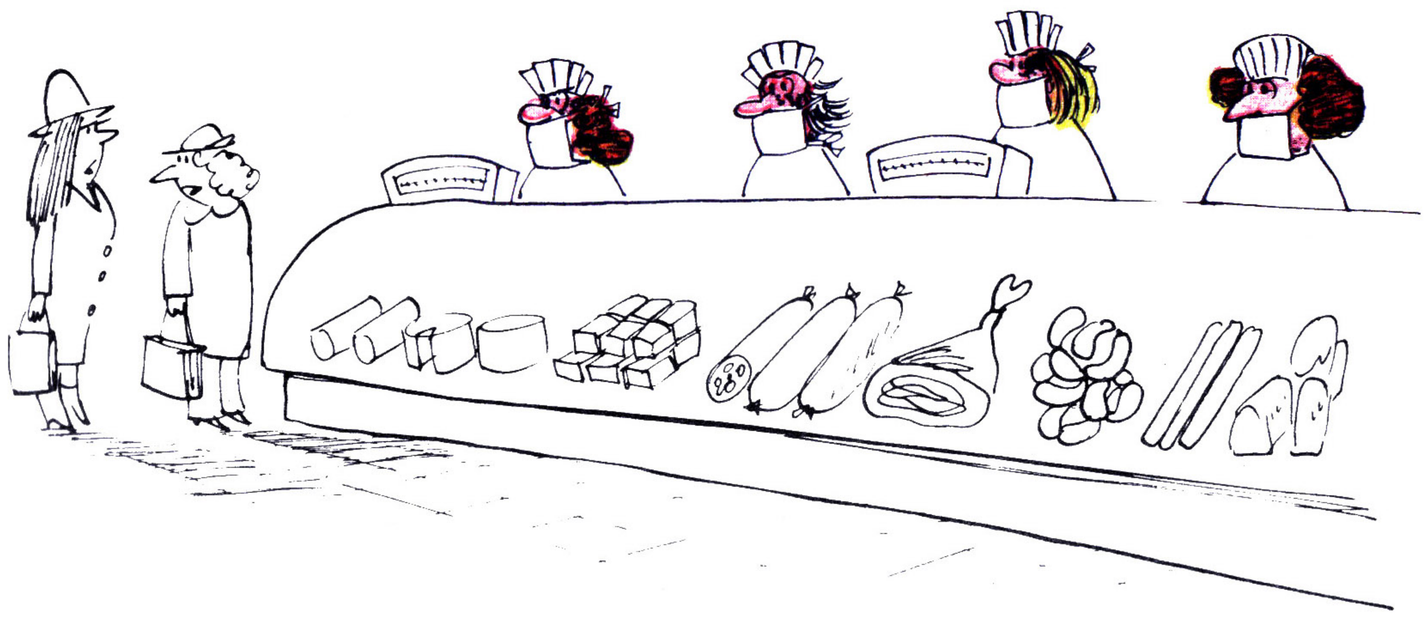

— Що це, знову якийсь вірус ходить?
— Ні, в них у магазині місячник культурного обслуговування покупців.

ПЕРЦЕНЯ

Сторінка для дітей

Іван НЕХОДА

МАТРЬОШКА

Це — Матрьошка. Зимно їй!
Десять кофточок на ній,
П'ять спідниць і п'ять хусток,
Ще й тепленький кожушок...
Одяглася неспроста.
Через те вона й товста.

ПЕТРУШКА

Це — Петрушка. То нічого,
Що пришитий ніс у нього.
Це для того ніс пришитий,
Щоб дітей малих смішити!

ЗАЙЧИК

А це — зайчик-стрибунець,
Він дрижить, як холодець,
Хоче зайчик слово взяти,
Хоче зайчик розказати,
Що лисичка хитра, грізна,
Йому хвостика одгризла...

СКОРОМОВКА

Кожного дня новину
Каже кажан кажану,
Кажемо ми кажанам,
Хай новину кажуть нам.

Василь СТРУТИНСЬКИЙ.

У ЧІМ ПРИЧИНА

Запитала на уроці
Вчителька у Ганни:
— Чом ти вдома гарно пишеш,
А в класі — погано?
На запитання це тихо
Каже їй Ганнуся:
— Я не вмію так писати,
Як моя бабуся.

І. ГОЛОВКО.

ЗАДИРАКА

Равлик ріжки
вистромля
І повзе на рака.
Рак задкує
й промовля:
— Отаке тобі маля,
А вже — задирака.

А. МАНДРІВСЬКИЙ.

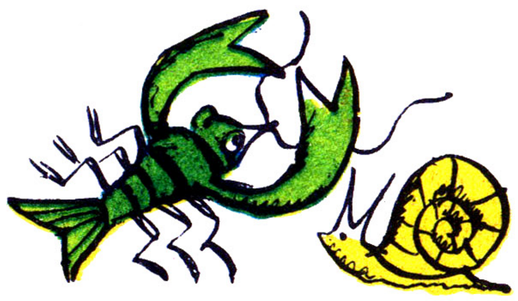

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

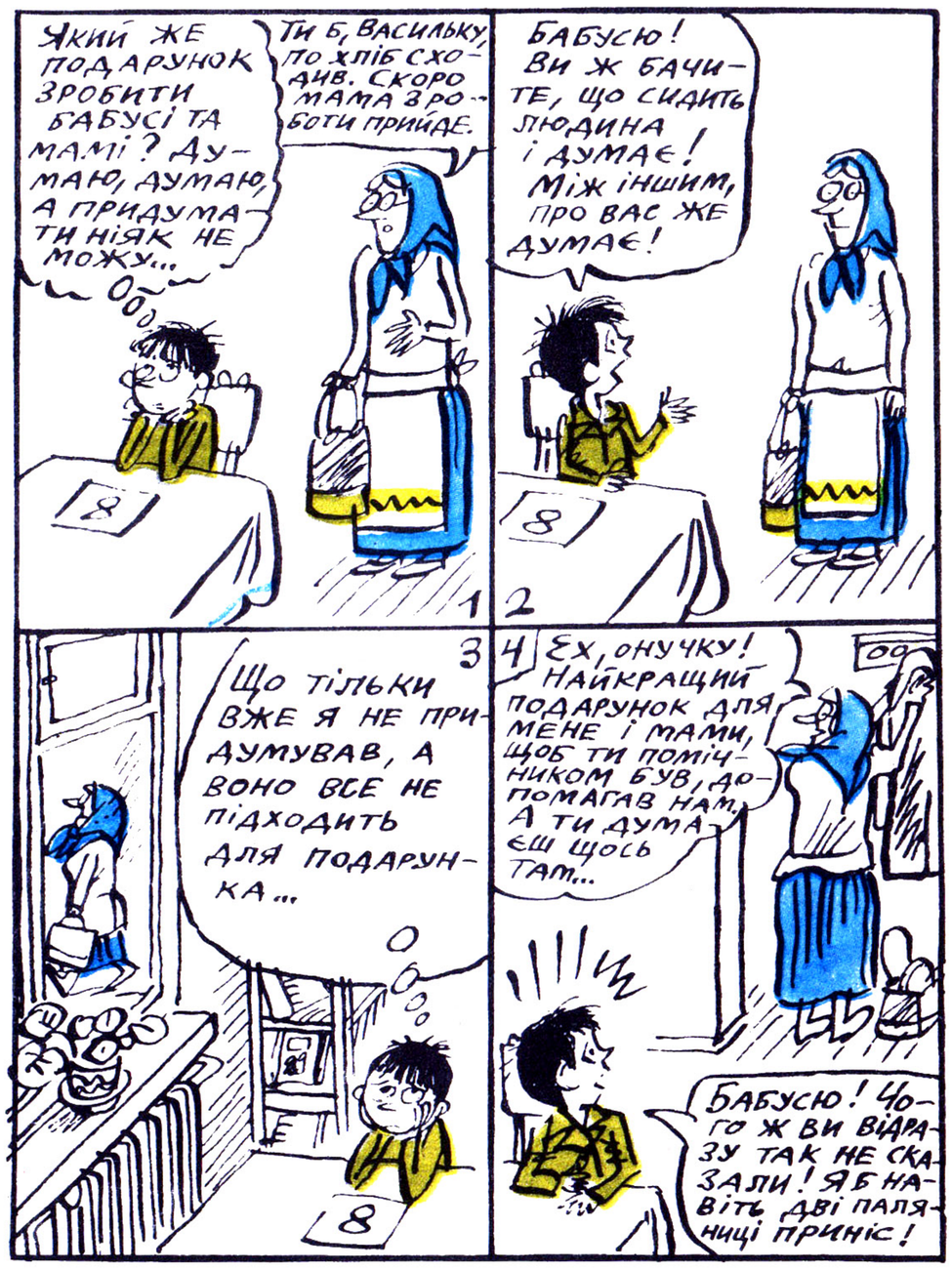

ЯК ЧОК НАВЧИВСЯ СТРИБАТИ

Жив собі бичок по імені Чок. Він зовсім не вмів стрибати. Зустріне калюжку — обійде її, зустріне канаву — зупиниться і стоїть до вечора.

— Який ти дурненький! — казав йому цвіркунчик Чик. — Ти б стрибав через калюжі й канави — це ж так просто!

Але бичок не стрибав, бо боявся. Це був не дуже хоробрий бичок.

Якось Чок гуляв у садку і зустрів собаку Бяку.

— Добридень! — сказав бичок.

— Гав! — сказав собака Бяка.

— Як ви поживаєте? — спитав бичок.

— Гав, гав! — сказав собака.

— Ви, мабуть, не вмієте розмовляти? — ввічливо спитав бичок.

— Гр-р! — загарчав собака Бяка і кинувся на Чока, роззявивши пащу.

Бичок кинувся навтьоки. Він біг швидше за кішку.

Він перестрибнув через калюжу.

Потім через канаву.

А наостанку навіть через паркан.

І собака Бяка його не наздогнав.

Тепер собака Бяка усім розказує, що то він навчив Чока стрибати. Чок усім розказує, що навчився сам. Але всі чомусь кажуть, що стрибати його навчив переляк.

Л. САПОЖНИКОВ.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

ЛІТЕРАТУРНА ПАРОДІЯ

МЕТАЛЕВИЙ ВІРШ

Ти в цех зайшов, як в дивну казку,
Хоча нема тут дивини:
Верстатів шум, металу ляскіт
З тієї й тої сторони.

Поміж гірлянд електрозварки
Ти заворожений стоїш.
Нехай тобі буває жарко —
Ти про метал складаєш вірш.

Вогонь подібний до коралу —
Тебе так муза окриля.
Ти чуєш тільки грім металу
. . . . . .

(Леонід КУЧУГУР.
«Поезія-76», № 3).

**Ти в цех заїхав на Пегасі, —
А він копитами гребе...
Робітники, на вірші ласі,
Зійшлись послухати тебе.**

**А ти — хоча і дуже жарко —
Немов Гомер, в цеху стоїш,
І між вогнів електрозварки
Складаєш свій безсмертний вірш.**

**А потім вірш отой читаєш —
Немов металу котиш грім!..
Та ось Пегас в плече штовхає:
«Ти того... як його... Ходім!»**

Михайло ПРОНЬКО.

м. Луцьк.

Вибрики Пегаса

ГУЛЬВІСІ

Уже й боги не знають що робити.
З чортами в пеклі почала флінтрити.

П. Д-ло
з Вінниччини.

— Ви, звичайно, маєте на увазі, що вона почала там філандропати? Чи філателенькати? Ну, одне слово, ми з вами люди вчені і розуміємо, що до чого.

* * *

Пропустили по «лампадці»
Виражали мислі вслух
Перш за все Мефодій Савці
Підстелив «гаажий пух».

П. П-ій
з Дніпропетровщини.

— Ми не знаємо, що означає вираз — підстелити «гаажий пух», але про всяк випадок радимо Савці: нехай іншим разом не виражає «мислів вслух»!

* * *

Туніядців розвелось
Як на вовкові волос,
вони все використають
і в хуліганів переростають.

Д. Л-ко
з Ворошиловграда.

— Поховайте мерщій куди-небудь свої вірші, а то, чого доброго, «туніядці» і їх «використають»!

* * *

Цю науку, мус не мус,
Панько намотав на вус
І жде лиш на нагоду,
Щоб зробити комусь шкоду.

М. Д-усь
із Волині.

— І навіщо ото вживати слова іншомовного походження, коли цілком можна обійтися своїми? І вірш від цього нічого не втратить, навпаки, стане ще благозвучнішим. Ось дивіться:
**Цю науку, кисіль не кисіль,
Панько намотав на вусіль... і т. д.**

* * *

На Хмильничині жила Жучка
Зайчиків ганяла
Там вона собі бідняга
Ногу поламала
Приїхала в Донбас Жучка...

І. Б-ка
з Ворошиловградської області.

— Справді, бідолашна Жучка! То ногу поламає, то у байку вскочить...

* * *

В Грицька шкарпет давно не стало,
він по дорозі погубив,
йому здавалося що в шкарпетах
бо в шинку дуже перепив.

К. Ф-ов
з Дніпропетровщини.

— То ще нічого. Ми знали одного поета, у творчому доробу якого було багато помил, але він про це й не підозрив.

Мал. Й. КОГАНА

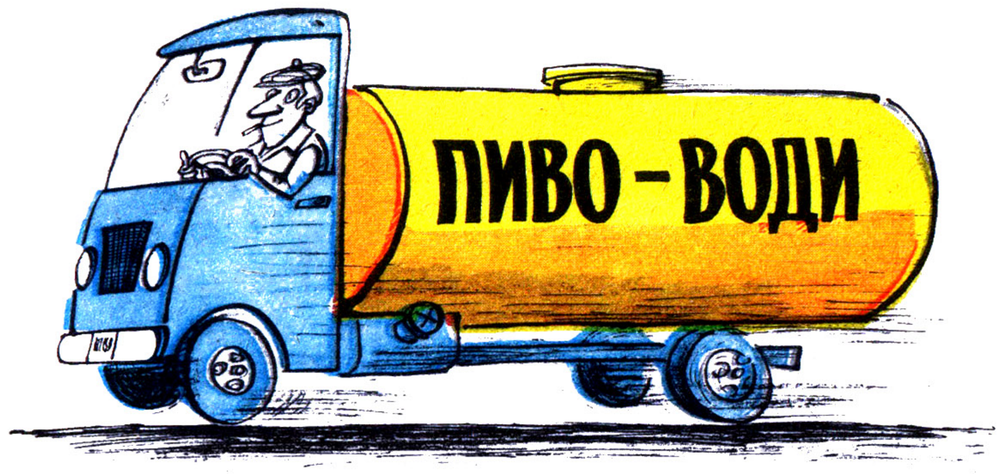

Без слів.

ВДАЛИЙ ДЕНЬ

ГУМОРЕСКА

Для кожного він знайшов слова ніжні й гідні подиву.

Людмилі Миколаївні прошепотів: «Ця перука вам надзвичайно личить. Ви у ній — немов Чурсіна».

Кульбабенкові, улюблена команда якого безнадійно застряла десь у кінці таблиці, він сказав: «Надзвичайна команда — цей ваш «Мотор». Вона ще себе покаже! Скільки динаміки! Скільки експресії! Неперевершені майстри футболу!».

Філателістові Репулі подарував рідкісну марку Маршаллових островів із зображенням велетенського птеродактиля на тлі вибухаючого вулкану.

Ліночці повідомив, коли і де даватимуть кашмелонові французькі лижні шапочки.

Найважче було з Діамантовим. Довелося написати замість нього допис у стіннівку про виконання відділом квартального плану. У віршованому вигляді. Він починався так: «Наш відділ добре працював і перше місце він зайняв».

Гнат Оздоба був хворий, і для нього нічого не міг зробити.

У кінці робочого дня він полегшено зітхнув, подумав: «Вдалий сьогодні був день», — і подивився у відомість.

Профспілкові внески було зібрано з усіх, опріч хворого Гната Оздоби.

Григорій ПОДОЛЬСЬКИЙ.

м. Вінниця.

ДОМАШНЯ ПЕДАГОГІКА

Мал. В. ШИРЯЄВА

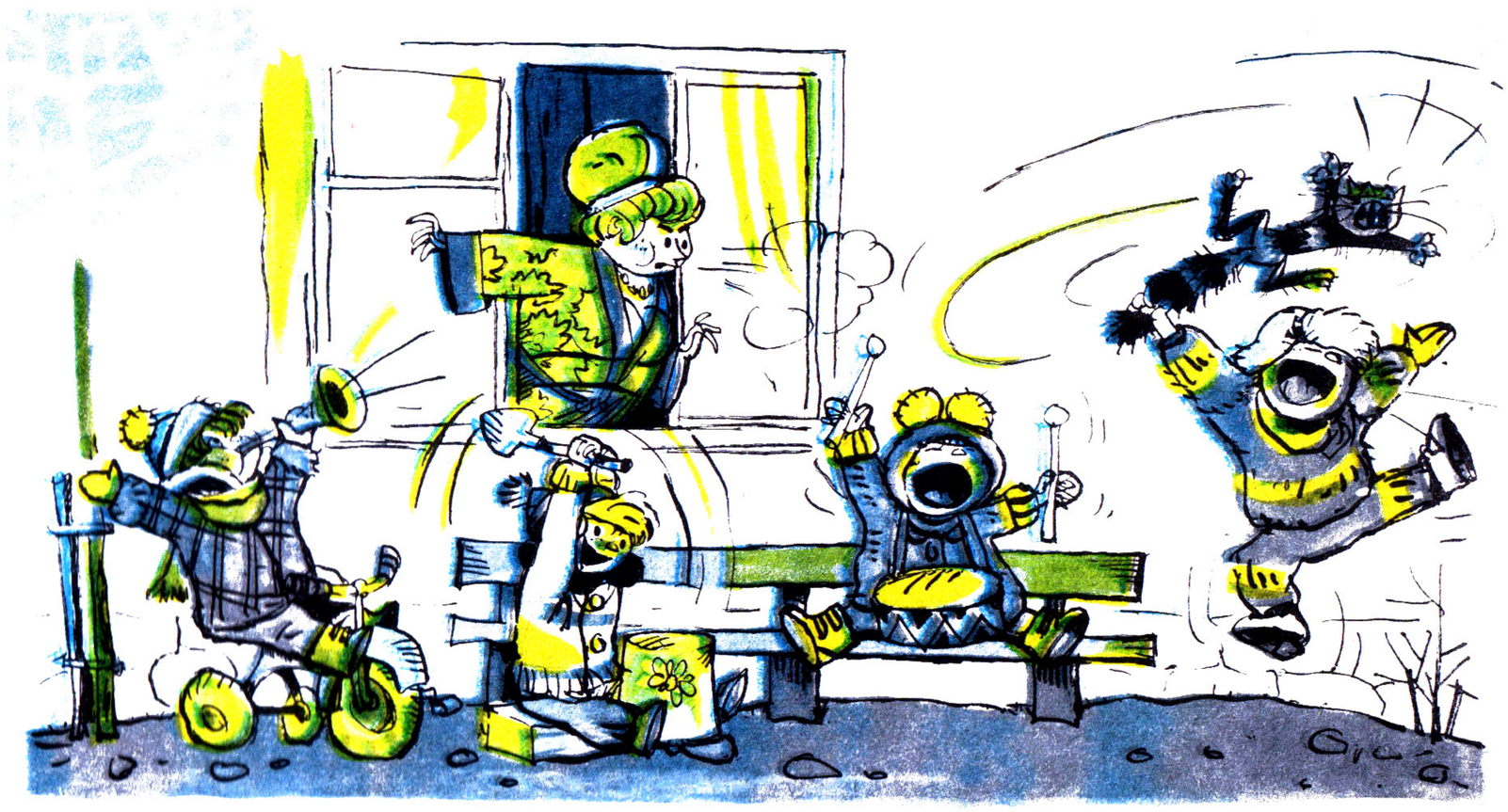

— Петю, Олю, Наташо, батько ліг спочивати після роботи, ідіть шуміти під чужими вікнами.

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

У Красилові Хмельницької області продавці деяких магазинів запровадили так званий зустрічний, а насправді примусовий метод торгівлі. Покупець просить пачку соди. А продавщиця йому до тієї пачки соди — дві пачки концентрованої каші. Купує людина пачку дріжджів, а їй продавець на додачу цукерки нав'язує. А каша і цукерки такої давності, що й споживати їх боязко. Були тут випадки, коли окремі продукти і товари відпускалися по завищених цінах. А все це тому, що за роботою продавців ніхто по-справжньому не стежив.

Лист про це надійшов до редакції «Перця».

Голова Красилівського районного комітету народного контролю тов. Очеретний повідомив, що факти підтвердились. За слабкий контроль за роботою торговельних закладів голову міського споживчого товариства Костюка В. Л. з роботи звільнено.

Народні усмішки

ЯКА Ж ТО ПРАВДА?

Восьмирічний онук, дивлячись у вікно, запитує бабусю:
— То, мабуть, неправду кажуть, що п'яному море по коліна?
— Правду, онучку, правду, — запевняє бабуся.
— А чому ж тоді дядько Гриць-ко ніяк з калюжі не вибереться?..

Надіслав П. АДАМОВИЧ.
с. Мильськ Рожищенського району на Волині.

БІК БОЛИТЬ

— На що скаржитесь? — питає лікар.
— Бік болить. Ось уже п'ять років.
— Котрий?
— А я знаю? Лежу на лівому — лівий, на правому — правий...

Надіслав М. ТИЩУК.
м. Кам'янець-Подільський.

НЕ ЖАЛКО...

— Петрику, — мовить до сина мати, — я ж просила тебе накривати посуд із їжею. Ось глянь: у молоці аж три мухи втопилось...
— Дідько з ними. Я їх всіх потопив би! — відповів Петрик.

Надіслав Ф. БОТВИН.
Селище Мельниця-Подільська на Тернопільщині.

ПАН І СЕЛЯНИН

Було це до революції. Селянин, приїхавши до міста і побачивши на вулиці збіговище, запитав у перехожого:
— Що воно там сталося?
Перехожий (по одежі видно — з панів) погордливо глянув на селянина і насмішкувато відповів:
— Корова знесла порося!
— Ага, а з того поросяти, певно, виросте така свиня, як ви, пане! — сказав селянин і пішов далі.

Надіслав В. ЛУТАЙ.
с. Устовиця Великобагачанського району на Полтавщині.

Мал. С. ГЕРАСИМЧУКА

— Пора тобі, Васю, женитися, місця вільного вже не лишилося.

Мал. Р. САХАЛТУЄВА

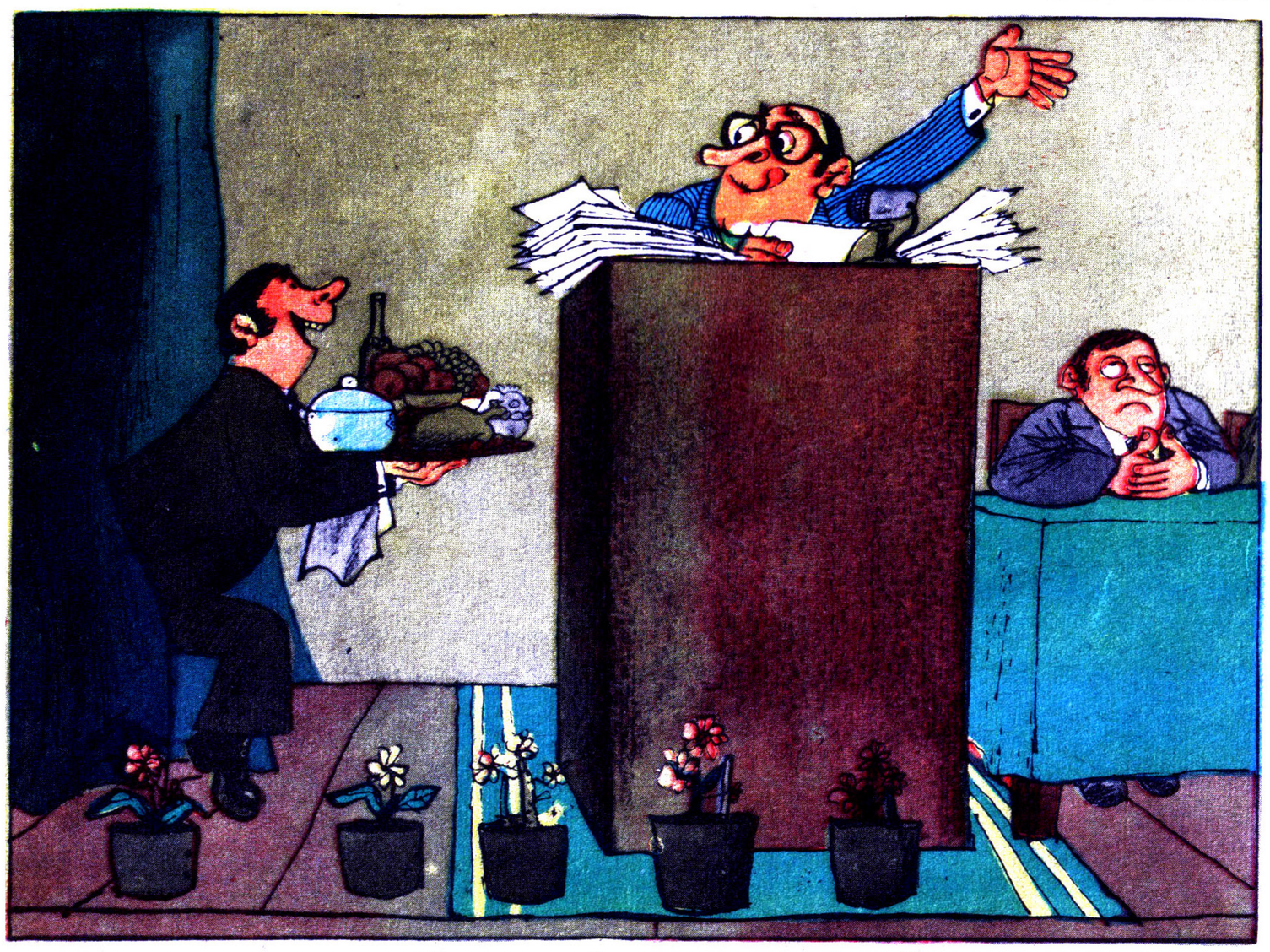

— Може, зробите перерву на обід, товаришу доповідач?

ДРУЖЕ ПЕРЧЕ!

До нас у Степанівку приїхав фокусник. Уявляєш — знімає із себе капелюха і починає витрушувати з нього то дефіцитні кофточки, то чобітки, то годинники... Одного разу навіть телевізор марки «Темп» витрусив.

Та, виявляється, не все вони можуть, оті фокусники. Попросили ми його витрусити зі свого капелюха кілька комплектів нового спецодягу, свіжих рушників, справних парових котлів, замазки для вікон у нашу котельню, попросили встановити у ній обладнання для переводу її на рідке паливо (до речі, того обладнання нізвідки й витрушувати не треба — воно вже давно ржавіє у нас на складі, а частина — так просто неба). Попросили ще нашу душову гарячою водою забезпечити, щоб було нам після роботи де помитися...

Думаєш, хоч щось нам той фокусник зробив? Анічогісінько! «Я, — каже, — тільки ілюзіоніст, і все те, що я вам показував, — то не насправжки. — А з усім тим, що ви у мене просили, вам, мабуть, краще звернутися до керівництва вашої лікарні».

Гадаєш, Перче, ми не зверталися? Вже аж язики поболіли. Та керівництво і пальцем не ворухне. Ось у чому фокус!...

Працівники котельні Степанівського відділення Сумської районної лікарні.

* * *

Хочемо тобі повідомити, які у нас є чудові люди.

Здали ми на обмінний пункт Арбузинського райоб'єднання «Сільгосптехніка» вісімнадцять глибинних насосів. Шість відремонтованих нам повернули, а решту... кажуть, здали в утильсировину.

Звичайно, ми були надто схвильовані такою послугою і сказали, що самі могли їх здати. Тоді нам повідомили, що в утильсировину насоси здав Херсонський електромеханічний завод, куди їх направили ремонтувати.

Ми, Перче, зворушені таким вчинком працівників заводу. І впевнені, що директор цього заводу був би не менше зворушений, якби, скажімо, він одного разу здав на ремонт машину, а йому повідомили: «Вашу машину ми здали на металобрухт!»

М. АРТЮХ,
інженер по механізації радгоспу «Агрономія».

Арбузинський район, Миколаївська область.

* * *

Чи не маєш ти, часом, телефонного кабеля? Гм-гм, ми розуміємо, що звертаємося не зовсім, так би мовити, за адресою, — бо навіщо тобі, справді, той кабель? У тебе ж зовсім інший профіль роботи. Ну, а все-таки — раптом...

Бо раніше й ми, працівники Березанського автопідприємства, так думали: навіщо, мовляв, нам кабель? І дбали більше про карбюратори, бензонасоси, камери, покришки та інше причандалля, для безпосередньої нашої роботи потрібне. Але тут, бач, забарахлив у нас телефон. І ось вже три роки не можемо по-людському додзвонитися ні у Переяслав-Хмельницький, ні в Згурівку, ні в Яготин, ні у Баришівку — тобто, в жодну з підпорядкованих нам автоколон... Ми вже — й до бригадира лінійно-технічної служби В. Н. Бабушкевича, й до начальника райвузла зв'язку В. Я. Рубана: допоможіть! Але відповідь одна: «Буде кабель — буде працювати і телефон!»

То ми оце з відчаю вирішили ще й до тебе звернутися: пошукай по шухлядах — може, десь там, серед гуморесок, памфлетів та фейлетонів, і завалявся у тебе випадково хоч моток телефонного кабеля? Тільки як знайдеш, не пробуй повідомити нам про це по телефону 2-14-91. Даремна робота!

Г. ПРИМА,
директор Березанського автопідприємства.

Київська область.

Страшне перо не в гусака...

«Вчора рішив довести дружині, що можу і не випити. Приходжу вечером додому, а вона спить».

(З пояснювальної).

«Всю землю оббіг двічі а трактористів з тракторами так і не знайшов».

(З пояснення бригадира).
Надіслав О. БУТЕНКО.

* * *

«...За сміття, яке якоби лежало біля керівника комунгоспу не установлено де і біля якого іменно керівника».

(З відповіді на виступ газети).
Надіслав І. ДУДНИК.

* * *

«Прошу Вашого распораженія пароотопітельні труби на которих уже імеются 12 штук хомутов а также імеются теч у батарей по етому прошу не отказать в просьбе».

(Із заяви до ЖЕК).
Надіслав О. РЕЗНИЧЕНКО.

Перцеві відповідають

★ У фейлетоні «Наукова рекомендація» («Перець» № 18 за минулий рік) писалося про те, що на Запорізькій кондитерській фабриці деякі працівники розкрадали продукцію, а адміністрація дивилася на це крізь пальці.

Виконуючий обов'язки начальника Укрголовкондитерпрому тов. І. С. Крижанівський повідомив редакції, що фейлетон було обговорено на зборах колективу фабрики і критику визнано справедливою.

Адміністрація фабрики передала матеріали на затриманих з краденою продукцією до народного суду. Рішенням нарсуду газозварника Кузнецова В. Ф. засуджено до виправно-трудових робіт строком на 1 рік. А на інших: Шульгу Є. П., Іванову Т. Г., Нелидову П. Н., Шамаєва П. Н., Бурлуцького В. Т. та Бабаєву О. Г.— накладено штраф у сумі від 25 до 50 крб.

★ У тому ж номері журналу, у фейлетоні «Ой, видно село»... розповідалося про те, що керівники села Полісся (Чернігівщина) не дбають про культуру й побут, отож і не дивно, що місцева молодь наче цурається свого рідного села, виїздить звідти і назад не повертається.

Як повідомив редакції голова виконкому Городнянської райради тов. В. П. Деркач, фейлетон було обговорено на спільній нараді виконкому Солонівської сільради та правління місцевого колгоспу «Червона зірка», на якій було розроблено й затверджено термінові заходи до виправлення вказаних у фейлетоні недоліків.

Нині у селі проведено ремонт бані і вона регулярно працює. У Будинку побуту відкрито комплексний приймальний пункт. Зроблено необхідний ремонт і в приміщенні школи.

Сільрада та правління колгоспу провели роботу по благоустрою села та наведенню належного санітарного стану.

У першому кварталі 1977 року розпочинається будівництво типового Будинку культури, де буде розміщено й бібліотеку з читальним залом.

★ Про те, що голова колгоспу «Россия» (Запорізька область) І. Т. Бєдний вже цілих три роки обіцяє закінчити будівництво аптеки в селі Новопетрівці, а слова свого не додержує, писалося у замітці «Двері є — шурупів немає...» («Перець» № 19 за 1976 рік).

Голова виконкому Бердянської райради тов. І. І. Ахчи повідомив редакції, що будівництво приміщення аптеки завершено.

★ Євпаторійська швейна фабрика випускала жіночі пляжні комплекти, які не користувалися попитом. Про це писалося у замітці «Секрет популярності» («Перець» № 19 за минулий рік).

Голова Кримського обласного комітету народного контролю тов. К. П. Лук'яненко повідомив редакції, що за випуск бракованої продукції безпосередніх винуватців покарано. А згадані пляжні комплекти з виробництва знято.

У мене гостює татарський сатиричний журнал «ЧАЯН»

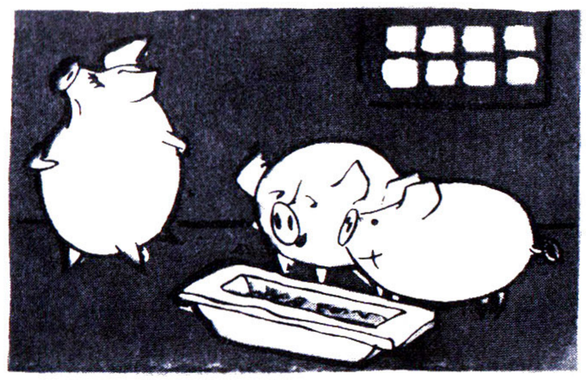

— Чого вона ніс задирає?
— У неї родич — дуже велика свиня...

— Ну й надимів ти!

— А що в нас сьогодні по третій програмі?

— Здається, ми перестаралися. Тепер він навряд чи зможе підписати акт...

— А путівка є?
— Нема. Але вам мали подзвонити зверху...

— Проклятий склероз! Знову забув набої...

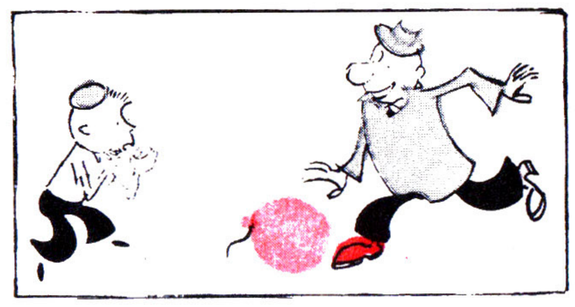

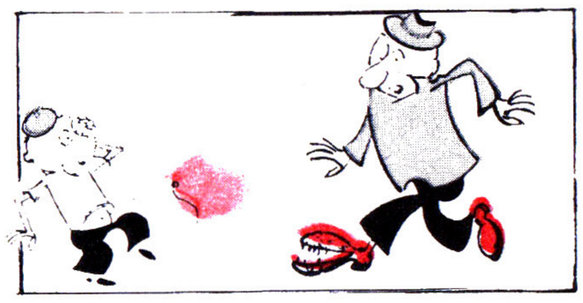

Без слів.

Головний редактор Ф. МАКІВЧУК.

Редакційна колегія: С. ГЕРАСИМЧУК, В. ЗЕЛІНСЬКИЙ, Д. МОЛЯКЕВИЧ, С. ОЛІЙНИК, Ю. ПРОКОПЕНКО, І. СОЧИВЕЦЬ (відповідальний секретар), В. ЧЕПІГА (заст. головного редактора).

ВИДАВНИЦТВО «РАДЯНСЬКА УКРАЇНА»

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Петра Нестерова, 4. Тел. 41-89-12, 41-89-17, 41-89-15. Для телеграм: Київ Перець.

Журнал «Перец» № 5 (999) (на украинском языке). Виходить двічі на місяць. Здано до набору 2. II. 1977 р. Підписано до друку 19. II. 1977 р. БФ 12 443. Папір 70×108 1/8. Фіз.-друк. арк. 2. Умовн.-друк. арк. 2,8. Обл.-вид. арк. 4,54. Зам. 0466. Тираж 3.100.000.

© Журнал «Перець», 1977 р. Рукописи не повертаються. Передруковуючи із журналу матеріали, треба обов'язково посилатись на «Перець».

Ордена Леніна комбінат друку видавництва «Радянська Україна», Київ-47, Брест-Литовський проспект, 94.

Відсканував і опрацював Олег ЛЕСЬКІВ для спільноти:

http://perec-ua.livejournal.com